

308636 వ తేదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1916 నంబర జనవరి నెల II వ తేది మంగళవారము

NO 241

నంబరము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర పుష్య మాస శుద్ధ షష్ఠి.

నంచిక ౨౪౧

గాంధర్వ ప్లాటు హార్నియములు

హిందూస్థాని కలాటక కీర్తన తగినట్లుగా ప్రత్యేకము చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 80-0-0

8 నంబర గారంటి 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నంబర గారంటి 2 నెం. హార్నియములు తప్పకరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటరక్ చేయవచ్చును. మానదర్ 17-౪-౧౬ మొదలు అనేకయితర హార్నియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేక నే న్యాయముగా హార్నియంవాయింప చేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దివ్వకు శ్రీమాక్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటలు సహాగలవు విశేషముగా ఖర్చుగుచ్చు విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకును. నెల 2 మాసాయల మాత్రమే రోజు, సింగరు, రాత్రి, సన్, హంబరు, బ్రయింపు నైకలు కావలసినవారు మాకు వ్రాయును.

చుద్రాడు స్టోర్య సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, చుద్రాడు.

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 నుక జనమయెక్స్ మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫ం 7-80 కు కాకినాడలో పార్కింగ్ మునిసిపల్ కచ్చేరికి నెదుటనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్టు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును. తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-30 కు కాకినాడ చేరును. మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-30 కు కాకినాడలో బయలుదేరి ౫ం 2-50 కు చాప్లైన్ రామ చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 కు అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 కు కాకినాడ చేరును. సలగురు యెక్స్ మామూలు మోటారు కార్లు ప్రత్యేకము కలయువాటికి మానదర్ నిర్దేశముగానున్నవి. శేట్లతప్పింపుకోరినవాటికి పంపబడును. రంగును టేకుకలక అంగ పలకలు రవుకుకట్టి కమ్మలు వగయిరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.

Telegraphic Address:—Motorcar Cocanada. The English Motor transit Company, Automobile Engineers COCANADA.

నువీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గొలుసుతో సహా ధర రూ. 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలను.

ఈగడి మారము దయిమిద మా కం పెని పేరు ఎట్టనిసిరాతో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచియును, దక్షు (గ్రూప్ ఆఫ్ గ్లాసు డోమనుగతి) మొరటుపనలకు దగియుండును. పై మైమతి లోభాగమున గ్యారంటీచీటి అతికించియుండును. సీమనగి మా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెలకు యొద్దను జిక్కదు. ఒకకొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తిట్టిన వెలకుంచితిమి. చాలకాలము తనిచేయునట్టి, వ్యుల్క ధరగల గడిమార విని యొజ్జియే యి యనభవంబున దెలియును. ఇదిగత 5 కేక గడియారములు ఖర్చుయ యోగ్యతా పత్రముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మా పట్టణమున ననేకులు కొని నందిసింపించిన, మొరటుమొదలతో నువీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హాన్సువాన్సు నెం. 167, చుద్రాడు.

కాటోల్ పాదరూ.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిన్నచిన్న మున్నగు క్రిమిల బట్టించు పురులను వశింపజేయును. టోక్ 1-కి అ. 0-8-౨

కాటోలు వత్తులు

కోమలను, ఈగలను వశి-కజేయును. చారదోలును. 240 కట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ 12 మిలీగతకర్తాముకు సీమనను కడకటిండ్లయందు నల్లులను కొరతను, పురుకవేటికలను చిమిలనుండి కాపాడును. పోలునంజెల్లు—ఒక్క హార అందుకోకి 1-11, స్ప్రింగుస్ప్రీంగు, జాస్టి లాక్, మదరాసు. తెల వల్లులు! గణపదీకము !!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము ఒక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి తెల 0-6-0 తలనొప్పులనూర్చును, వాయువుబొట్ట పోనొట్టము పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లబొట్టలను సునాసన గలిగి యుండును. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. ప్రతిఇంట నుండదగిన చవుకియైన వైద్యసహాయము. అమృతాంజనం డిపా, 6 తంబుశెట్టిపేధి మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము. ముగ్ధత్వమరమ్యముగ లిఖించబడినది. జనవరి నెల 31 క తేది లోపుగ వోకసారిగ నాలుగు రూప్యముల విలువగల మామందుల గొనువారలకు క్యాలండర దుత్తిరముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

ఒక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము	పండ్ల పొడి	మోహినీ తైలము
డబ్బి 1-కి 0-4-0.	డబ్బి 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపా,

109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబుశెట్టిపేధి, మదరాసు.

కా యధ్యముగలన క్యాలండరుల కొద్దికలము ముద్రింపబడుచున్నవి వరఖాస్తులను తెంటునే పంపుకొనిన యాభాంకము ౫౦౫౫.

వనోషధి సారసపరిల్లా

ఇది కేహమానంగులును నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పొటవా మువ్వపోట్లు వీరనపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడిరింకు తులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురు కుద్దికలను వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మూర్ఛ గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా కల రూ 1-4-0.

కుష్టుకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతవంశునల్లి (తాగుటకు మందు) నాగల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుచుండు 5-0-0.

ప్రాప్తైటు:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, పననవాడి, నం. ౨, బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

Wanted

మెకానిక్ ఇంజనీయరు కావాలెను

కళాశాలయందు మెకానిక్ ఇంజనీయరింగు నేర్పుటకును, వర్కుషాప్ పనులను జూచుటకును ఒక మెకానిక్ ఇంజనీయరు కావాలెను. తమ మొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రీక్షా పాలుకు దరఖాస్తును పంపవలెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాశాల, మచిలీపట్నం.

బెజవాడ హిందూ యేటర్

అక్షర కావాలెను. ఆక్షర కావాలెను.

ఆంధ్ర సాహిత్యముల బ్రదర్శించుటకు హిందూ పాత్రను హిందూ పాత్రను ఆక్షర చేయగల సమర్థులును, ఒక హిందూ పాత్రను కావలయును. పురుషులు మాత్రమే దరఖాస్తులు పంపవలెను. జీతము నెల 1-3 రు 20-25 ల వఱకు వారివారి సామర్థ్యముల బట్టి యియ్యబడుదురు. దరఖాస్తు దాఖలు యీ పినువ అప్రెంటిసు తమ దరఖాస్తులను 1916 సం॥ జనవరి నెలాఖరులోగా బంపి తక్కిన వరతుల గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

బి. సీతాపతిరావు, బి. యే; బి. యల్.
ప్రసిద్ధులు. బి. హెచ్. టి., బెజవాడ

మహామహాపాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్ది ప్రతులు గలవు. ఎలయివా రీక్రింది విలాపమునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 చిత్రకవచము 2-0-0
- 2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము 0-12-0
- 3 సింహాచల యాత్ర 0-10-0
- 4 గోపాల విజయము 0-10-0
- 5 వియోగి దీక్షిత శత్రువు 0-10-0
- 6 జరకాసుర విజయ వ్యాయోగము 0-10-0

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,
(281) రాజమహేంద్రవరము.

మెర్లిన్ ఫుడ్ కాలెండర్లు 1916

ఒక్కొక్కటికీ రెండేసి అణాల చీట్లు కలిపిన వారికి యీ కాలెండర్లు పంపబడును. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

స్పెస్సరు అందుకంపెని,
మదరాసు.

నల్ల సంవత్సరాది సంచిక

పెక్కొండ ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసికొనకుండుటచే గత సంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు ఎలనుపడ కుండెను. ఈసంచిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంక నొచ్చిన వారు వెంటనే వ్రాసికొన వలయును.

ప్రకటన కాభ్యర్థకులు

THE (Phon 341)

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.
Book your orders for Xmas & New year Cakes early;
Our Decorations and Ornaments special this Year
Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.
Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

బిరోపా సంగ్రహము

జర్మనీ దేశపు స్థితిగతులు

యధ్యక్షునించి ఆందోళననుపడుట.

II

ఇంకయుద్ధము ఎంత కాలము జరుగునని, ఇంగ్లండులోకంటే, జర్మనీ ప్రజలే తమవుగా నన్ను గుఱుచు వచ్చిరి. జర్మనుడు గాని, ఆస్ట్రీయనుడు గాన, తన దేశమునే ఈ ప్రశ్న నడిగిన యెడల "ఇక రెండు మూడు నెలలలో యుద్ధ మైపోవు"ని చెప్పుచుండును. రణరంగము నుండి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు చెప్పినమాట నుట్టి ఇట్లుంటిమని, వీరందురు. యుద్ధము తప్పినచో వాత జర్మనీలో నేను నానుగు సాయము తిరిగితిని. చిన్న పెద్దయినక చాల కట్టణములను చూచితిని. కాని ప్రజలయం దింతమాత్రము యెన్నడును కనపించలేదు. ప్రతివారును ఎప్పుడు యుద్ధము ముగియను, ఎప్పుడు ముగియనని కొట్టు మిట్టాడుచున్నారు. భావము కొరక ననుసరించుచుండును.

పదికొండు సంవత్సరము లింగ్లండులోనుండి, ఆంగ్లేయులతో పరిచయమున్న ఒక జర్మను దేశములో మొదట మాట్లాడితిని. అప్పుడప్పు డేవోయొక ఇంగ్లండు పత్రికకూడ నతనికి వచ్చేది. తిండిని గురించియు యుద్ధమును గురించియు, ప్రజలలోనున్న యశస్వీయతయు బయటపడకుండ, అధికారులు జాగ్రత్త పెట్టుచున్నారని చెప్పెను. నవంబరులో బెర్లినునగరమందు పెద్ద గంపగోళము జరిగినది. వ్యవహారము లింతవరకు వాగా పెట్టుచున్నను, ఆంగ్లేయ నౌకాదళమును గుర్తించకుండ, జర్మనీ ఆస్ట్రీయాలు తమ వ్యూహములను పెంచుకొనుచున్నవే గాని వేరకాదని మాడచెప్పెవాడు. సముద్రమీదనుండి జర్మనీకి నడవటము రాకపోవుటచే, జర్మనీ చాల పొట్టుపడ వలసియున్నది. ఇందువలన దానిగర్వ మడిగి లొంగిపోవలసి వచ్చునని వారినమ్మకము. యుద్ధపర్యవసానము ఈజిప్టులో తేలెనని, ఆస్ట్రీయా జర్మనీలలో సగముమందికి నమ్మకము వారికితలే నే ఇతరుల విశ్వసించుచున్నాడు.

నూతన జాతాభివృద్ధి యుద్ధమారంభమైనప్పడే కలేమీద తిరిగి ఒకసారి పడెదరని నేను బెర్లినులో వింటిని. ఆంగ్లేయ, పరాను నేనల నెదిరించు చిన్నము లగవడుచున్నవి. తాము కలేను పట్టుకొనుట కిది వరకు గట్టి ప్రయత్నమును చేయలేదని జర్మనులు నటించెను. తాముతల చుకొనిన ఒకనిమిదములో కలేను పట్టుకొందుమని వీరబహులు కొట్టుచున్నారు.

ప్రాన్సు బెర్లియును రణరంగమందలి జనరలులను, సైనికులను నిర్భయముగ కొన్ని కొన్ని విషయములలో ఆక్షేపించుచున్నారు. సైనికవ్యవహారములు ప్రస్తావనకి తెలిసినంత మరియెక్కువగా తెలియవు. అసమర్థులను జూచి వారు రోసరు. ప్రాన్సు ప్లాండుకుల్లో పేదపొందిన జనరలులు చాలమంది హుతులైపోయిరి.

మ్యూనిచిలోని ఒక పండితునితో మాట్లాడగా "తక్కిన వాళ్ల లెక్కలేదు. ఒక ఇంగ్లీషువారితోనే మేము యుద్ధము చేయవలయు. ఇంగ్లీషువారికినిమాకును అంత భేదములేదు. వారికి బోలెడు డబ్బున్నది. తెలివితేటలకు లోటులేదు. దొరకనము వారేమి నటించినను మాకు చాల కష్టముగవున్నది. మేము సంధిని కోరుచున్నామని చెప్పెను. ఇంగ్లండ్లో, జర్మనీలో "దెస్టి" పోయేవరకు యుద్ధము జరుగునని ఆతని మాట. ఈ మాట చెప్పటవలన, ప్రజలంతయు సరిగమారుటలేదని మాడ చెప్పెవాడు. ఇకడు తనకడుపులోనున్న దానిని తనతోనే కీర్తించిన వారికద్ద నిర్భయముగ చెప్పి వయన.

పది సాయుజ్యములపై ఇంగ్లండుమీద బాంబులువేసిన యెడల ఇంగ్లీషువారు భయపడి యుద్ధము మానుదురని జర్మనీయోచకులైనవారు సైతము నమ్మియుండిరి. ఈ మాట విషయమై నేను వారినహసించితిని. జర్మను దేశమును నమ్మినవారికి వ్యతిరేకముగ నతని మాటయునుందర చెప్పినయెడల నెంటు నే గోపమువచ్చును.

ప్రస్తావనారేకాత వ్యతివారును, త్వరగ మోసపోవు స్థితి యందున్నారనుచు చెప్పినదింత నమ్మియును. అందుచేత వారిని పాలించుట సులభము. ప్రస్తావనారిని ఇంగ్లీషువారు పూర్తిగ అపార్థము చేసికొనుచున్నారు. దీనివలన ఒక విషయమున్నది. ఇందువలన మఖ్యకీర్తువులుగ భావించుచున్న ఇంగ్లీషువారిని ఇవరకు యుద్ధమనిన బెరింపగలమని జర్మనులను నమ్మించుచున్నారు. జర్మనీ వారిట్లుచేసికొనుచుండగా, జర్మనీవారు తిండిలేక మాడిపోవుదురని ఆంగ్లేయులు లనుకొనుచున్నారు. జర్మను సాంఘికవాదులు రానురాను యుద్ధ విషయములగుచున్నారు. స్వరణకొరకు యుద్ధమునకు దిగితిమని, దొరకనము వారు వారి నమ్మించి మోసపుచ్చుచున్నారు. జర్మనీకి సముద్రముమీదనుండి సరకులు వచ్చుటలేదు గదా! చుట్టుపట్ల దేశములనుండి వారికి కావలసిన సరకులను దిగుమతి చేసికొనుటకును, కొత్త కొత్త పదార్థములను కనిపెట్టుటకు, ఎన్నితంటాను పడెదరో ఆంగ్లేయులకు తెలియదు. కాని సరకులురాకుండ ఆంగ్లేయులు సముద్రము నరికట్టుటవలన, జర్మనీ వారిగుండెలు "దడదడ" కొట్టుకొనుచున్నవి. వారిభయము వానాటికి హెచ్చిపోవుచున్నది.

తమకు కావలసిన సరకులు లేకపోవుట జర్మనీవారు మాలుగుచున్నారాను నేను ఇంగ్లండులోనికి వెళ్లి నపుడడిగిరి. ఇందుకు సందేహము లేదు. ప్రతికట్టణములోను తిండిలేనిగోలే. మానిసికలు అధికారులలోలకు అలాచి పెట్టుచుండురు. నేనొక చిన్న పట్టణమునకు వెళ్లితిని. అపట్టణములో మహావిద్యాలయమున్నది. ఇక్కడ ప్రజలెల్లములను లోల గించుటకై నెన్నియో ప్రయత్నములను చేసిరి. స్వల్పపరలకు ఆహారమును టికెట్టున్న వారికి విక్రయించుచున్నారు. ఈ సమస్యను లన్నియు స్వతంత్రజీవనోపాధి లేనివారికి. ఆర్థికనిష్ఠులమై జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశములకు చాల వ్యత్యాసమున్నది.

చాలమందికి త్వరలోనే సంధియగునని యున్నది. కాని, వీరిమాటసాగదు. ఉన్నదనుటకు లేదనుటకు సైనికాధికారుల చిత్తము. ఇంగ్లండులో "ఎంత కాలము యుద్ధము జరుగు ననుమాట" యెత్తినవారేలేరు. ఇంగ్లండు మరింత యుద్ధవారిని చూచిన సన్నాహము చేయుచున్నట్లున్నది.

పొషిపుగ వాడుకొని కొంతకాలపోయిన కొంతైనను మిగులుట్టు కాలోచించుచున్న ధనవంతులు నానాతిప్పలుతడుచున్నారు. వీరుమాచిమాచి, ఏభర్తను మానకాలరు. ఆంగ్లేయులకంటె తిండికి జర్మనీవారు తక్కువగానే భుజ్యతేయుదురు.

ఆంగ్లేయ ఖయదీబకు జర్మను సోల్దగలకు పెట్టుతిండినే పెట్టుచున్నారు. శ్రీలంకవీరికి ఉపచారములు చేయుచున్నారు.

యుద్ధముగురించి జర్మనీవారికున్న భావములివి: "బెర్లియును మనది. పరాను వారు మనలకు తమతలేదు. రష్యావారికి మందు సామగ్రిలేదు. ఇటలీవారు ముందుకు రాజాలరు. సర్వీయా వని అయిపోయింది. కానిస్టాంటినుపోలిస్కు రాధారీ యేర్పడినది. నూతన జాతాభివృద్ధి మిద పడుటయేతరువాం. నిమిషములో సంధియగును"

రెండుమూడు నెలలలో యుద్ధ మైపోవునని ప్రతివారు నుకొనుచున్నారు. రణరంగమునందుండివచ్చి సైనికులు చెప్పినది యే వీరందరి నమ్మకము— ట్రెయ్యుకలికా విలేఖకుడు.

కమ్యూటానుల వెదచెల్లునది సువాసద్రవ్య రాజము

ఆటోమోటార్ బహారు (రిజిస్టర్)

ఆటోమోటార్ బహారు కలిపినది కాదు. మంగళపుష్పముల రసము. నానుగులించువులు చేతికడదై వేసికొనినవో ఎంత నునోహరముగనో యుండును. తేరతానియము నందుకల నానుగులు ౫000 చుగలదు

మొదటి సీటు 1-3	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దసీటు ,,	...	2-0-0
మంగళ కాల్డు ,,	...	0-1-0

బి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము.
సోలువజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అల్లు కెమికల్ కంపెని,
నెం 15౫ జూమూమసీసు, బొంబాయి
మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషోత్తం నూర్జీ
నెం 29, నైజాబాద్ రోడ్, హైదరాబాద్, హైదరాబాద్.

అది ఆమె చెప్పిన పిమ్మట మానభంగమునగుచు చాల సేపు
 బ్రాహ్మణుడైన జరిగినది. అదిచూచుచు ప్రకటిం చుటకు తగి
 నదిగాదు. “రంగ సామియును మిత్రులను మెదటి ఆగట్టు 188
 తేదీని పిమ్మట 21 వ తేదీనవచ్చిరి. రంగసామి యెంటిరిగి
 అటుపిమ్మట రెండు మూడు రోజులు నచ్చియుండును. కొన్ని
 సార్లు రోజునకొక సారియు కొన్ని సార్లు రోజునకు రెండు
 సార్లును వాచాడుత్తుచును నిచ్చుచుండిరి. అట్లాదలెనుగ
 నపుడు వాచేతను త్రవములు మున్నగునది వ్రాయించుచుండిరి.
 మైకము గంట గంటన్నర సేపుండును. అప్పుడేమిజరిగినదియు
 వాకు జ్ఞాపకముండదు. వామేన త్రవరియొకనిలో చెవివర్చిన
 మున నుండగ నేనుచూడలేదు. లేఖలో డెక్టోయి సెట్టు కన్య
 సంగతి న్యూమెంబర్ సాని కల్పించి వ్రాయించినది. ఆ గుత్త
 రము నిత్యంకిని మానవలదని నేనాకన్యకు మరల అట్టొబరు 7 వ
 తేదీని వ్రాసి పంపితిని. 2 వారము లక్రితము
 నేను చెప్పే ప్రకారము జరిగింది. ఆమె ప్రేమనుభవించినది. ఆ యు
 త్రవము సంగతి మేము చూటలాడలేదు. మానభంగము కలిగిన
 వాడు రాత్రి వారాగడిలో నిశ్చింతమును పీడికొని రాకబోయినవో

నేనురంగసామిని పోల్చితేక పోతును. నేనపుడతని కొట్టితిని. తన్ని తిని. పులిని గానొంద పట్టానుటయే నేను పులి తుము చేయలేదు. నేనును న్యాయమే నుదొర సాని యను కొచ్చిరాజుగారిపేరును వెంకట్రమణయ్యయను ఎల్ల హిమయ్య దుర్రువులపేరితోపాటుకాదుకెల్లితిమని నేను ఇకపెక్కురు విల్లిశుగారితో చెప్పలేదు. అయ్యనాకన్నును 10 రూపాయలయ్యలేదు. నిన్ను బర్మాకు పంపించి బర్మాదేశపుకమిషనరుకు వెండ్లి చేసెదనని న్యాయమే నుదొర సాని చెప్పినది. ఇట్లు విల్లిశుతో ఆమె నా బట్టిలను తీసివేసి తనమనస్సులను నాకు తోగించినపుడు నేను తొలుతుకొనవలసింది. ఆమె వివర బాకాబట్టి తొడిగి నామొగ్గుచూడ పట్టపురంకు వెళ్ళింది. ఆకాపున నన్ను చూచి నవో నాసోద మైనను గురిచింపజాలదు.

సంస్కృతి పుస్తక భాండాగారము.

7 వ తేదీన తెలుగుదేశం గ్రామమున ఆలపాటి సీతారామయ్యగారి యాధిపత్యము కింద జరిగిన సభలో మా గ్రామమున అను అంగలూరి బోధాచారికావతరాల ప్రధానోపాధ్యాయుడగు ఆలపాటి జగన్నాథం గారు విద్యవలసల భావము భాండాగారములయొక్క ఉపయోగములు, గ్రామసంఘముల తీలసేపుచేయవలసిన కలుగ లోపు మహావకారములు, పాఠశాలభివృద్ధికి గ్రామాభివృద్ధికి భాండాగారాధికారులు చేయవలసిన ప్రయత్నములు, మాసంఘమువారు నడుచుకొనవలసినకట్టుబాట్లు మున్నగు సంకలనగురించి యుపదేశించి "సంస్కృతి పుస్తక భాండాగారము" అనుపేరున కొకపుస్తక భాండాగారమును స్థాపించి. తరువాత బంధువు ఆదివారమునకాశ్రమమును, తాడిపాడ నూరయ్యగారు వైసంగతులను బలపరిచి. అగ్రాధికారి పరిమళపాత్రముతో సభ ముగిసెను. —ఒకటిలేఖనము.

చెన్నపురి విద్యుత్ కాల నాక

24-12-1915వ తేదీన ఈనాక 16 వ ప్రయోగాయమునకు బొంబాయినుండి వచ్చిన అలెక్సాండ్రీయాను బయలుదేరింది. 819 నుండి కోసులకు నాంగ్గియును నాకలోనుండి. నూరు జుక్కాను చాటి పెట్టుట కియ్యే మొదటిసారి. పోర్టు పెను రేవున చూచి పిచ్చుట లెట్టాండ్రియాలో వైదికలకు సురక్షితముగ నిలిచింది. అటుండి పోరాంట్లకు వెళ్ళుకొని కాలనాకలో వారి వెళ్ళింది. మేమచటనే బొగ్గు కనిపించింది. ఇచట బొగ్గు వెలచాక అలెక్సాండ్రీయాలో లెప్టెనెంట్ కర్నలు అల్లసాని సి. వి. ఇ. గారు కనబడిరి. వారి సేవోద్యోగి కునిరి. మొదట వీరికందకమునకు కరుసమీపమున బాలులు ప్రేయటలన పూరిగానే త్రావరోధముకలిగింది. ఇప్పుడుచాల నయముగానన్నది. మేమచటండి వచ్చుపుడు నాకలో ముగ్గురు అంగ్లేయులు; 599 నుండి భారతీయులు నుండి. వీరిలో 430 మంది ప్రభుత్వాధిపతులు బండుటచే వారిని వైద్యకాలా నాకలోనుండియు మానాకలోకిమార్చిరి. కక్కిరచాడురైలుమార్గ దనూ నుజుగ పంపబడి అచట మానాకలో వెళ్ళిరి. పోర్టు పెను నూరుగా రేవులను చూచి మేము 25-12-15 వ తేదీన బొంబాయి రేవున చేరితిమి. అంగ్లవరాకు ఈ పుర్ణ ధార్మిక్ అనండి కోసులకు పంపబడిరి. వీరిలో చాలమందికి ఫోన్లలో డ్రాపింగుల సంబంధమును వ్యాధి కలిగింది. కోసుల లో చాలమందికి గుండ్లు రవ్వలు కలిపిండునట కలిగిన గాయము లేచింది. క్రిస్తుడు పండుగనాడు మేము బొంబాయికి 24 గంటల దూరమున నుండిమి. నాకలో కోసుల యందు టవలన సుత్సవము శాంతముగ జరుపబడినది. వరము 11 గంటలకు పూర్తిరక జరిగినది. రాత్రి 7 గంటలకు విండు జరిగినది.

రెంకవలూరులో కుట్ర కేసు.

వెంకటేశ అప్రొవైజులో కొడగు అమరసింగు కొందరు మద్యములను గుర్తించి సాక్ష్యములెత్తినతరువాత సారంభించెను. ఆమెకొలలో భాంతును విప్లవోద్యమభివృద్ధియు, తమ స్వాతంత్ర్యముల అయుధములకలుగ కొరుకులు కొందరు భారతీయు లిండియాకు మరలుటయు, కాలిలోని జర్మను రాజువారిని చూచుటయు అదిగాగల విషయముల నరకు వివరించె. రెంకవలూరు లీదేశమునకు వచ్చినతరువాత జరిగిన అంశములను, వారిఅక్రమచర్యలను సీతకు పొందుపరచెను. వీరు పెక్కుసమాజములను నొసర్చిరి. రాజద్రోహ బోధకములను పూర్తితమ అన్యుమాలమున ప్రబలతోడ్పాటు మొనరించి. బాంబులు మున్నగువానిని చేయు సుద్యమములు కొనసాగింపబడెను. ఆమెధములు గూర్చబడెను. రాష్ట్రవారి కంటబాటు నకు వెళ్ళెను. కాకినాడి రిజిస్టరులు బాంబులు పంపబడినవి.

ఫిరేఖలలో అన్నిచోట్లను తిరుగబాటు లానక్కులు చేయుటకు ఆయాప్రదేశములకు కుట్రదారులు పంపబడిరి. కుట్రదార్ల ఏర్పాటులగుర్తి అమరసింగు అన్యుతనము లానాకో రులకుధ్య తిరుగుచుండెడివాడు. చచ్చా మున్నగు బందిపోటులకు సంబంధించినవృత్తాంత నూతనంతరమున వివరించి లానాకోరు మున్నగు ప్రదేశములనుండు వైశిఖల విదర్శియుటకు తా మొనర్చిన ప్రయత్నముల నరకు సాకల్యముగ చేర్చొనెను. అనంతరమున దేశముందంతటను ఎల్లరును తిరుగుబాటుచేయుటకు వీరొనర్చిన ప్రయత్నములు నన్నిటి అమరసింగు వివరించెను. 19-2-15 తేదీన లానాకోరులోని మోకిమందిరమును పోలీసువారు ముట్టడించిరి. యుద్ధకారణమున ఆమెకొలలో వెళ్ళుండ్రు భారతీయులకు పనామిచ్చిక్కుక పోయెను. ఇంతటితో అమరసింగు సాక్ష్యము నాటికి ముగిసెను. 11-వ తేదీన గుడిగోవిందుని జంపిడము. కొర్టు మూయు నలసినదనియు ముద్రయును కొరికి. వారి కోరిక మన్నింపబడెను.

గుంటూరు కళావంతుల యుద్ధారకసంఘము.

గతనెల 31 వ తేదీన మాపురమునందలి కళావంతులలోను గొందలు టుప్తును ప్రాక్టూలులో సమావేశమై తమ సంఘము సభ్యులనుకొనబట్టి కొన్ని నిబంధనలకు తీర్మానములను చేసికొనిరి. నాటిసభకు కొందఱు కేంకటప్పయ్యపంతులుగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి.

అసభకు 18 కుటుంబముల కళావంతులును కొందలు ఇతర వైద్యమునయ్యలను వచ్చియుండిరి. ప్రధమమున జె. రాజగోపాలముగారు (పింగోలు) వారి సంఘములయొక్క లోకములను వారి నివారణమార్గములను గూర్చి యుపదేశించిరి. తరువాత ఈక్కుంటిగాడును ముత్తికొండరును మాట్లాడిరి. ఆకంతరము రాయసము నేంకటపురుగుడును, పాలవరై రాయమూర్తిగారును, కొందఱు వెంకటప్పయ్యగారును సలహాపూర్వకముగా కొన్ని విషయములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

సంఘోదేశములు

కళావంతులలోనున్న దురాచారములను తొలగించుట యందు, వివాహాదిదురాచారములకు నెలకొల్పబడును, విద్య వ్యాపింపజేయుటయును నీసంఘముయొక్క ముఖ్యోదేశములు.

జనవరి 1 తేదీన జరిగిన సభకు పాన్మురువా ప్రభువులగు పి.పాటి నాగభూషణులుగారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి.

సంఘ నిబంధనలకు లోబడి 11 నుండి సభ్యులుగాజేరిరి. శ్రీమలను పడుచులుగా నుండనీయక వారికి వివాహముజేయు ఆచారము వాడుకలోబెట్టుట, పడుపుకొని ప్రాత్యూహకరముగ పాట్లుముజేప్పకుండుట, విద్య వ్యాపింపజేయుట, సంఘముయొక్క కార్యములను నిర్వహించుట కయ్యునురు సభ్యులుగల కార్యనిర్వాహక సంఘముండవలయును. వీరు అనసర మైసవ్యము సభాసంబంధములును. వీరిలో ఒకరు కార్యదర్శిగను, ఒకరు కోశాధ్యక్షులుగను నుండవలయును. సంఘమునకు రాజగోపాలముగారు ముక్కుంటిగాడు కార్యదర్శులుగను, చెదలవాడ నాగభూషణులుగారు కోశాధిపతులుగను నుండు నట్లు తీర్మానించిరి. ఎన్. ఎన్. వెంకటరామయ్య, ఎం. పి. రాయసము నేంకటపురుగు ఎం. పి. వ్యాపతి మానుమంత రావు పాలవరై రాయమూర్తి చీడుకుర్తి బసవయ్యగారు సంఘమునకు అభిమానులుగను కొందఱు కేంకటప్పయ్య బి.వి.వి.ఎల్. గారు పోషకులుగను జేర్చుకొనబడిరి. క్రింది కళావంతులు పూర్వపుస్త్రులని మామకొని స్వతంత్ర జీవనముతో జీవించుచున్నారు.

జె. రాజగోపాలం ఎం.కుక్కంటి పి.పాటి నాగభూషణులు, నాగభూషణులు వారిని నిరసించాడు. ధరణికోట నేంకటరామ, చెదలవాడ నేంకటరెడ్డి, చెదలవాడ కోటయ్యగారు విద్వాంతుల నేంకటకోటయ్య, పినపాల పుల్లయ్యగారు ఇట్టిసంఘము వెడలుట కళావంతులసంఘమునకే గాక హిందూసంఘమునకంతరము ప్రయోజనాయకముగ నుండును. ఈసంఘసభ్యులు తమపట్టును విడువక స్వయంతోధరణకై పాటుపడుదురని నమ్ముచున్నాము. —ఒకటిలేఖనము.

సమాజసాధనములు.

1915 సం. నవంబరు 13 తేదీన వివరమున శ్రీధర్మ సాధన యువపేర సోకసమాజము గుడివాడపురమున కొందరు వారిమొలుచే క్రిమతి పిల్లలకెట్టి లక్ష్యకాంతముగారి ఆధిపత్యమున నెలకొల్పబడినది. దీని కనుబంధముగ పుస్తక భాండాగారములూ ఏర్పరచబడినది. ఈసమాజములు శ్రీమల కర్తవ్యతోపయోక్తములు. ఇదియే శ్రీమల మార్గమును పోగొట్టి జ్ఞానాభివృద్ధి నానాటికి పెంపుచేయుచున్నది. విశుదత్యముల

నడుటకును ఇదియే ముఖ్యసత్యములని వేరే చెప్పుకొనలేదు. ఇట్టి సమాజములనలన నే ఇంటియందు పని లేనప్పుడు వ్యర్థాలాపము లాడుకొనుచు మూర్ఖుండెను శ్రీమల వారమున కోసానితయినను తమ సుహృద్భూదముతోనూడి ఒకరికొకరు నుంచినీతులను బోధించుకొనుచు, హాయిగ కాలక్షుడుపుచుండురు. అదిగాక ఇంటి నుండు ఏమిలోచక మాన్యునైతే, ఈసమాజ భాండాగారమునకు నీతిగ్రంథములను తెప్పించుకొని వానియందుగల సామగ్రిగొనించి అనందించుటకు ఈ సమాజములే కదా మూలకారణములు? ఇట్టివానికి వెట్లుబుచే శ్రీమల మట్టుమారి వ్యర్థమారించుచు, అదిగాక పురుషులకు గాని శ్రీమల కీర్తనంతయు ఎంచుకొనెను, శ్రీమల ఎల్లప్పుడును సంసారములో ముగిసి కొట్టుకొనవలయును గాని అట్టివానికి వెట్లుబుచు మా తప్పిన మరయు కొందరు భిక్షాంశు ప్రదురురు. కాని వాత పినియందు గల లాభము తెలియనివారై అట్లనియుండురు వానమ్మకము. వీరివలన గలుగులాభ మెట్టిదో తెలిసినవాడు ఎప్పటికట్లు యాపించుడు. ఈ సమాజములే కొన్ని సమయముల డిక్షోపకేసున ములుగా నుండి మనోమోద మునగూర్చుచుండును.

నూరు జుట్టియును గాని మూడుకొప్పు లియడవని నడుపుచుండురు. అట్టిసామెత యిట్టివః శ్రీమలవిద్యావిహీనులై యుండినకామున బేర్కొనబడియె. అదిఅప్పటి కోసులలో నిజమే అయి యుండవచ్చును. కాని ఇప్పుడనినకో శ్రీమల పలువురు విద్యార్థులై తేజస్యులుగ కాలమున నట్టి సామెతలు సార్థకములు గానీరవు. ఇంకను కొన్ని కొన్ని స్థలముల శ్రీమలకు విద్య తక్కువగ నున్నది. అట్టికోసము పోగొట్టునది ఈ సమాజములయంతగల పుస్తక భాండాగారములే. ఇంటియంద పనిలేని సమయముల భాండాగారములగల గ్రంథముల తెప్పించుకొనుచు వానియందుగల సామగ్రి గొనించి జ్ఞానము లగుచురు. ఇటులనే వానాటికి శ్రీమలద్య ప్రబలమై యుండే మాన్యుత్పదకకు రాగలదని నానమ్మకము. శ్రీమలనులే విద్యావతులైన గదా, మనదేశ మాన్యుత్పదకకు వచ్చుట? గుప్పించుడు శ్రీమల పుష్కల జంటగ నిర్మించబడిరి. అందు మనదేశమున పురుషులందఱు శ్రీమలవిద్య తక్కువగానున్నది. పురుషులు జ్ఞానవంతులై తేజస్యులై, శ్రీమల ప్రపంచజ్ఞానమున నెట్టిదో తెలియకయుండిన వెట్లుండునో మనకెల్లవకు తెలిసిన విషయమే? శ్రీమల వారములే తేజస్యులకు మనదేశమున ప్రతి గ్రామమునను ఇట్టి సమాజములు తప్పక నెలకొల్పబడుట ముఖ్యసత్యమై యున్నది. కాని శ్రీమల విద్యాభిమానులుగల వారందరును ఇట్టి సమాజములు లేనట్లు స్థాపించుటకును ఉన్నచోట్ల వాని నిర్మింపవలయునను ప్రయత్నించుటకు కోరుచున్నాను. —ఒక శ్రీమలలేఖ.

కాశీ కుట్ర కేసు:—10 వ తేదీన జరిగిన విచారణలో మిరటలు పోలీసు సూపరింటెండెంట్లు విల్లిశుననుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. 10 బాంబులలో 80x9 12 గుల్లపుదళ పటాలమున నరేవుచేయబడియున్నవినిగిన పై నిక విచారణమును, తమ్మలమున 4 రుదీయబడుటయు వీరి తెలియపరచిరి. తనతాలూకు పటాలములోని కమిషను లేని ఉద్యోగికోకని అప్రూవరు విభాగిపోల్చి బెన్చు 89 పంబాది పటాలపు కెప్టాను డి. యస్. వైద్యు తెలియజేసెను. డి.ఎం.సింగును విభాగి వెంటనే గురితంప గలిగెనని జి. వి. లాంబర్డుగారు బోర్డుకొరికి నివేదించిన యనంతరమున మరకొందరు సాక్షులు విచారించబడిరి.

డి ఆంధ్ర అధిల్ టిక్ యూనియన్

రాజమహేంద్రవరము - ఈరకంబెను.

ఆయా: వైసజెప్పిన పంబెను ఆంధ్రదేశములోని విద్యార్థుల కంద్రటికి వెలుపబడినది. ఈపంబెను ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేదీ యుడ యును 6 గంటలకు (రాజమహేంద్రవరము) గోదావరియందు జరుపబడును. పంబెను 200 గలములు నిర్ణయింపబడినది. పంబెనునకు వచ్చు విద్యార్థులందఱు లై నజెప్పిన యూనియన్ కార్యదర్శిగాడికి తమ దరఖాస్తులను దమ పాఠశాలాధికారుల ద్వారా ఒక్కొక్కరూసామె దరఖాస్తుతో ఫిబ్రవరి 5-వ తేదీ సాయంకాలము లోపుగా బంపుకొనవలయును. గెలుపొందిన వారిలో మొదటివానికి బంగారు పతకమును, రెండవవానికి వెండిపతకమును, దరువారి కొందఱికి గొన్ని లవలసూనములును నియ్యబడును.

గరికప ర్తి. నాగభూషణం
కార్యదర్శి, కళాకాల. రాజమండ్రి.

ఆంధ్ర పత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసములకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్ర పత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము.
చెన్నై పురి.

వాతావరణ నిధి

1916 సం॥ జనవరి నెల 11-వ తేది.

ప్రతీకములు.	జనవరి 11 తేది, ఉదయము 8 గంటలకు వాయువీర్యము అంశములు	కడలి 24 గంటలలో, వీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.		
		అధికము	అల్పము	కడలి 24 గంటలలో	8 వ ఏ.పి.ము	9 వ ఏ.పి.ము
గోపాలపురము	80.176	80.768	5...	61.61	43.71	
కాశీపాడు	80.148	81.669	9...	52.48	85.48	
కాకినాడ	80.148	80.871	3...	46.06	87.92	
బందరు	80.126	82.468	7...	61.04	89.19	
గుంటూరు	...	81.767	5...	88.14	...	
నెల్లూరు	80.099	85.668	1...	51.88	84.00	
మద్రాసు	80.082	85.072	2...	46.50	48.47	
కడప	80.060	88.871	0...	81.26	49.02	
నాగపట్టణము	80.041	84.170	8...	87.86	51.58	
కొలంబూ	29.979	87.569	4...	84.64	75.62	
తిరువనంతపురము	29.960	87.578	0...	82.86	80.59	
కొచ్చికోట	29.988	93.568	3...	120.97	110.67	
కర్ణాట	30.003	88.088	4...	121.09	116.01	
మంగళూరు	80.015	91.569	9...	106.62	126.95	
బొంబాయి	80.058	87.571	8...	75.78	71.81	
మైసూరు	80.118	82.467	2...	52.20	80.27	
అనంతపురము	...	86.862	8...	29.09	20.28	
బళ్లారి	83.102	86.860	9...	52.98	19.82	
కర్నూలు	80.128	87.068	1...	28.05	26.39	
కడప	80.114	87.464	8...	28.97	81.81	
దెంగునూరు	81.092	78.958	5...	85.11	84.78	
కొడైకాణము	22.847	56.740	4...	47.92	57.12	
ఉదకమండలము	28.088	62.565	2...	68.92	58.78	
కొయంబూరు	80.095	84.868	5...	22.98	20.98	
నెల్లూరు	80.104	81.162	6...	40.77	44.21	
నెలము	80.087	86.760	8...	48.10	89.14	
తిరువనాపల్లి	80.068	86.165	8...	84.99	81.48	
పుదుచ్చోటి	80.054	84.566	4...	86.45	82.06	
మధుర	80.053	85.871	2...	40.97	88.01	
తిరువల్లూరి	27.11	24.46	

బంగారాధారములకు ఉత్తరభాగమున, వాయవ్య భాగము హిందూ దక్షిణ భాగమున ఉన్నది. చుట్టూ ప్రాంతములను చెన్న పురితరమున కొద్దిగ ముక్కుగన, దేశాంతర్యామలందు తక్కువగా నున్నది. నదుల ప్రవాహములను పట్టి పూట వడిమి సామాన్య స్థితియందో లేక కొంచెం ముక్కుగననో, యుండి తక్కినవోట్ల కిగియున్నది. రాజధాని ఉత్తరభాగమునందు రాత్రి పూట వడిమి ముక్కుగననే కలదు. కొండ ప్రాంతములందు తక్కువ (ఇక్కడ కిగియున్నది) తక్కినవోట్ల వాయవ్య మండలమున ఆర్ధిక సామాన్యముగ నున్నది. ముఖ్యులు లేవు. ఎక్కడను వర్షము పడలేదు. చక్కని నెండ్ల కాయవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు

దీపముల వేళ:—నేడు సాయంకాలము 6-27; రేపు 6-28; ఎల్లండి 6-29 నిమిషములకు దీపములను వెలి గించుదురు.

సంద్యాలసభ:—సంద్యాలసభకు రైటు రివరెండు చెన్న పురి విషయ గాథ నిన్న రాత్రి బొంబాయి మొయిబాలో జరిగింది.

ఒక సవరణ:—మా 7 వ తారీఖు ఆంధ్ర పత్రిక 8 వ తేది 2 వ కాలం 5 వ పంక్తిలో రూ 21720 అని యున్నవోట రూ 720 అని చదువుకోవలయును.

లిండిలేక మాడి చనిపోవుట:—కనివారము సాయంకాలము జరిగిన కేసు ప్రాంతాల్లో నొక దాడులను జరిగినది. 45 యేండ్ల వయసువా డొకడు లిండిలేక మాడి చనిపోయెను.

చెన్న పురి ఆస్పత్రియొద్ద:—ఆస్పత్రియొద్దలోని వారికి కావలసిన వస్తువులను కొనుటకయి వీక్షణలకడ ఆర్థికావలంబున వసూలుచేసిన రూ 500లు ఆరిచి నెంట్లకు గాత పంపించిరి.

ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు:—వీరు అడ్వకేటు జనరలు పదవిలో ప్రవేశించిరి. వీరి నభివృద్ధిచేయు మిత్రులు శ్యామలాదేవంధ్రులు మున్నగువారు రెండువందల యేళ్లర మలను తంజివార్లను పంపించిరి.

ఆనంద్ విలు గిల్లనుగారు:—చక్రపురము తాలూకాలో పరిశ్రాంతి పట్టణము చేరుటకు ఆనంద్ వి.ఎఫ్. హెచ్చి. దల్లియు గిల్లను వి.సి. ఎస్ గారును నిన్న సాయంకాలము కలకత్తా మొయిబాలో బయలుదేరి వెళ్ళిరి. వీరు విద్యాబోర్డు సభ్యులు. వీరు వారూరూజులలో తిరిగివచ్చెదరు.

నగల దొంగతనము:—బాట్టిటవులలోని కొలూరు నాగరత్నంగారింట్లో నాగరత్నముల కిందట, 1500 రూపాయలనగలు బయలుదేరి. ఈ నందగ్రహమున పూసవల్లిలో నొకరిని అనుమానముమీద పట్టుకొని చెన్న పురికి తీసికొని వచ్చి రిమాండులో నుండిరి. పోయిన ఆస్తిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

సంక్రాంతి పండుగ:—14-వ తేది శుక్రవారము సంక్రాంతి నడుచుచే, పోస్టాఫీసులకు సెలవు. పార్కింగు, రిజిస్ట్రేషను డిపార్టుమెంటులు తక్కువ, రిక్విరేషను ఆదివారము వలనే జరుగును. సాయంకాలము 3 గంట. మొదలు 5.30 వరకు విశ్రాంతి మాత్రమే ఉత్తరములను డిజిస్టరు చేయించుకొనవచ్చును, బంగళును పంపుకోవచ్చును.

దళంగమహారాజు:—వీరు నేటియడయము 9 గంటలకు తూతుక్కడి ఎక్స్ ప్రెసులో మాట్టణము దయచేసిరి. మా పారల మహారాజుగారికి వ్యవసాయార్థకమైన స్వాగత మర్పించిరి. జడ్చిరు శేషగిరిఅయ్యరు, వేంకటగిరి మహారాజు, భద్రాచలమురాజు మున్నగువారు నేటము స్టేషనుకు దయచేసిరి. ఉత్తరములో వీరిని తాళుతోటకు తీసికొని వెళ్ళిరి. నేడు మహారాజు మైసూరుజూనియరులను, టంకాల పిల్లలని బ్రహ్మజ్ఞాన పాఠశాలను దర్శించుదురు. నేటి సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు వీరికి కాస్టాపాలిటను క్లబ్బులో విందు జరుగును.

మైసూరుజూనియరులు:—న్యూయొర్కుకు కళాకాలానికి తిరుగుచున్న మైసూరు జూనియరులకు, వేకేమున వివిధభాగములను ప్రతివత్సరమునా విచ్చుటలను, ప్రయోజనకరముగనుండును. కొద్దితక్కువ వార్షికోట, సప్తాహ, కంకండి, విద్యాపురము సీనియరు, జూనియరు జూనియరులు; అక్కాడు, దక్షిణవల్లూరు మైసూరుజూనియరులు తమస్థితిని, ముగిసిన గారితోను అసిస్టెంట్ ప్రిన్సిపాలు, లాహోగారిలోను నిన్న సాయంకాలము కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. వీరి లక్ష్మీ కాకి ముగ్గు, ఆగ్ని, గోలండ్, పట్టణములను, దర్శించి బ్రహ్మపుత్ర పర్యంతము వెళ్లి ఫిబ్రవరి 20 వ తేది నాటికి తిరిగివచ్చెదరు. కొద్దితక్కువ వార్షికోట పుస్తకము 11 గురు మైసూరు జూనియరుల కిచ్చియుండున్నారు.

చెన్న పురి కార్పొరేషను

1916 సంవత్సరము జనవరి నెల 19 వ తేది బుధవారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మదరాసు కార్పొరేషన్ మండలిముందు కార్పొరేషన్ వారి జనరల్ మీటింగు జరుగును.

ఈ క్రింది విషయము లాలోచింపబడును.

1. చిత్తు వ్రాయబడిన మురుగునీటి వనరులకు సంబంధించిన బైలాలులో స్పెషలు యింజనీయరువారు రుపపాదించిన మార్పులను గురించి ఆలోచించి తెలియ బరచుటకుగాను ఏర్పాటుబడిన కమిటీవారు తెలియపరచియున్న విషయములపై స్టేడింగు కమిటీవారు తీర్మానించియున్న 1915 సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 15 వ తేది నాటి 24 వ అయిటము.

2. 1915-1916 సంవత్సరమునకు రివెన్యూ ఎస్టిమేటు.

3. మదరాసు రక్షణమును గురించి కొట్టు దొరవారు వ్రాయించిన విషయములను అందుపయి. రా. రా. శ్రీ సి. పి. రామస్వామయ్య రుగా రుపపాదించిన ఈ క్రింది తీర్మానమును “మదరాసు రక్షణమునుగూర్చి కొట్టు దొరవారు వ్రాయించిన విషయములలోని 21 పుటయందలి 3 మొదలు 6 వట్టులవరకును, 41 పుటయందలి 2 మొదలు 7- వట్టుల వరకును గల మాటలను తీసివేసి, మిగత విషయము రికార్డు చేయబడును.”

మదరాసు కార్పొరేషనుకు ఒక విమర్శకుని (Analyst) నియమించుటను గురించి.

4. కార్పొరేషన్ వారి యాల్చనకై నిలిపి యుంచబడిన 1916 సంవత్సరము జనవరి 7-వ తేది గల స్టేడింగు కమిటీవారి తీర్మానములలోని విషయములును.

5. ముంచినీటియొక్కయు, మురుగునీటి యొక్కయు, 1915 సంవత్సరపు అక్టోబరు నవంబరు నెలలోని ఆర్థిక పరిస్థితులను గురించి తెలియజేయు గల పట్టిక.

6. ఆస్ట్రేలియా ఓడల సమూహమునకు జేరిన “సిక్స్” యనబడు గ్రూపుచే నాశనము గావించబడిన “ఎండ్జిన్” గోని నీలునయున్న ఫిరంగులలో నొకదానిని మరరాసుకు బహుమానముగా బంపుటకుగాను ఆస్ట్రేలియా ఫెడరల్ గవర్నమెంటువారిని కోరుటకుగాను మన గవర్నమెంటువారికి ఉభయలకు కలిసి జాబు వ్రాయుటకయి కార్పొరేషన్ వారు పోర్టుట్రస్టు వారితో చేరుటకుగాను ఇచ్చగించురాయని ప్రశ్నింపును, మదరాసు పోర్టుట్రస్టు తరు మీటింగునందు తీర్మానించియున్న నె 246 రు విషయములోని యంతెమును గురించి.

జనరల్ డిపార్టుమెంటు } జె. సి. మొయిబా, 8 వ జనవరి 1916 } క్రిసిడెంటు.

ప్రకటన.

“వత్సరపుజదాసు” అనునామముతో కిష్కలతోగూడ సంచరించుచుండే బ్రాహ్మణ భక్తియోగిగా రెచ్చటనున్నారో యిప్రకటన జూచిన వారెవరై నను దయతో నీక్రింద వ్రాలుచేసిననాటికి దెలుపబ్రావితులు.

ఇట్లు విధేయముగా,
కొప్పర్తియజ్ఞస్వామి
సర్వాధికారి.

విషయము క్రమణిక.

విశోపాసంగ్రహము

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము, కూమారు కేసు

వివిధవిషయములు

స్థానిక వార్తలు

ప్రభావవ్యాసము

గ్రామపంచాయతులు

విద్యుత్, శాస్త్రవిద్యారాజము

విశోపా సంహారవిద్యారాజము

విశేషతీర్థివార్తలు

వృత్తాంతములు

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య పథ

ఇంగ్లీషు కేంద్రీకారము

11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916-వ సం॥ జనవరినెల 11-వ తేది

మంగళవారము

గ్రామ పంచాయతులు

I

ఇటీవల మా పత్రికలో పంచాయతులను గురించి ప్రముఖ విలేఖకులు వ్రాసినవ్యాసములను మా చదువరులు గమనించియే యుండగలరు. గాని కొచ్చర్లకోట వెంకట కృష్ణారావు బహుదూరుగారును శ్రీయుత వేమూరి వెంకటసుబ్బారావుగారును శ్రీయుత నెమలి పట్టాభిరామరావు పంతులవారును ఏతద్విషయమున కరిత్రమచేయుచు వ్యాసములు వ్రాయుచు నున్నందులకు ఆంధ్రదేశము కృతార్థత పొందియుండ నలసియున్నది. ఈవిధముగా కార్యరూపమున మనరైతులయెడల నానుభూతి చూపువారు కొరతవడుటనుబట్టియే పంచాయతీ ప్రతిష్ఠాపనల విషయమున ప్రభుత్వమువారియ్యదలచుకొనిన స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యములనైనను మనము వినియోగించు కొనుటకు వివాదములు పడవలసినయట్టిస్థితికి వచ్చి పారము ఇటీవల కోల వెన్నునివాసి వ్రాసినవిధమున కని గ్రామములలో జరుగవలసినతరుణ మేర్పడియున్నది. వేమూరు వెంకటసుబ్బారావు గారు నుతము లేఖలలో నొక్కదానియందు ఈవిషయమునే వ్యక్తపరచి యున్నారు. పత్రికలు చేరుట యట్లాండ, వారు ప్రత్యేకముగా నవచ్చితిని పంచిపెట్టిన కరపత్రముల నైనను అందుకొని యుపయోగించుకొనని గ్రామములు ఎన్నోకొనని వారు వ్రాయుచున్నారు. ఇందులో ఆశ్చర్య మేమియును లేదు. విద్యావంతులు పట్టణావాసములను యభివృద్ధిలో నుండు కొన్ని ప్రముఖ గ్రామములను జూచి సంతోషించి అన్ని పెద్దగ్రామములకును కరపత్రములో పత్రికలో పంపినయెడల పనియగునని తలపెట్టరాదనియే నూయభిప్రాయము. ఏప్రదేశములోనివారు ఆప్రదేశమువిషయమున పనినెత్తినవైచుకొని తమయుద్యోగమున నిడియు నొకభాగమని సంపూర్ణ హృదయముతో నంగీకరించి గ్రామములు పంచాయతీ కర్తృములని కాలానుక్రమముగా తోచిన టైల్ల ఆయాగ్రామములకు బోయి విషయములను సవిస్తరముగా జెప్పి బోధించి పంచాయతీ నిర్మాణమునకు తోడ్పడవలసియున్నారు. అట్టి కార్యకరత్వమును పెద్దనాయ

కులు, చిన్న నాయకులు, రాజధాని నాయకులు, జిల్లా నాయకులు, తాలూకా నాయకులు అందఱును కనుబరచినంగాని ఇకముందు మేమును ప్రజాహితీ జీవనమున పాలుపుచ్చుకొను వారమనియును నాయకుల మనియును ప్రత్యక్షముగా గాని పరోక్షముగా గాని యనుకొనుటకు వీలులేదు. ఎక్కడ జూచినను స్వకరిపాలనాదర్శ ఘోషలు మోగించున్నవి. ఎక్కడ జూచినను స్థానిక స్వాతంత్ర్యములు కోరబడుచున్నవి. ఎక్కడ జూచినను మనమును పూర్వమునుండియు ప్రజాప్రాతినిధ్యపరిపాలన కలవారమే యని చెప్పకొనుచున్నారము. ఇట్టి తరుణమున నీవల్కులన్నియును శాసనవిర్మాణ సభలలో దేశీయ మహాసభలలో పత్రికలలో మాత్రమే కానవచ్చుదంభములే కాని ప్రజా నాయకులు దేశమునెడల హృదయపరితాపముతో కోరువారగుదురేని సంఘమునెడల సందారభక్తితో నాసించువారగుదురేని ప్రతిష్ఠాపనా నిర్మాణము కావలసియుండు గ్రామసమితులలో పనిచేయకయుండురా యను వ్యతిరేక విమర్శకు హైందవ విద్యావంతులు పాలగుచురేమో యనుభావము మనస్సున భారినప్పుడు ఎట్టి వారికిని చింత కలుగక మానదు. దేశమాతకే హృదయతాపము జనింపకపోదు. ఇంత కాలమును ప్రభుత్వాధికార సంశోభితులను తర్కములతో పడగొట్టి మనకు గలుగవలసిన న్యాయమును గలిగింపు డుటలలో కాలముగడువలసి వచ్చినది. నేడు వారు మన కార్యకరత్వమును పరీక్షించు సంతటివరకును మన హక్కులను అంగీకరింప వ్రాసినట్టిది యున్నది. మనము కార్యకరత్వము నుపమపక్రమముగా జూపగలుగుదుమేని వారచ్చటనే అంగీకార మాత్రముతోనే ఎంతోకాలము నిలువజాలరు. వారు దినదినము నొక్కకొత్త హక్కును ఇచ్చుక తప్పదు. ఇప్పటికికలహక్కులను నుపయోగించిననో ఉపయోగించుటకు ప్రయత్నించిలోపములను స్పష్టముగా కనుబరచిననోకాని క్రొత్తహక్కులు సమకూర జాలవు. సమకూరవలయు ననుటయు సంత యుపయోగకరము కాదు. సమకూరినను సంతోలాభము లేదు. తుద ముట్టింప వలయు నని ఎరుటి వాడికి లేనప్పుడు అతడు కొంతవరకు మన వాదముల నన్నిటిని అంగీకరింపక పోవుటయే, మన కోరికల నన్నిటిని ఈ దేశ్యక యుండుటయే మన ప్రతిభను బయటికి లాగుటకును మన కార్యకర్తని విజృంభింప జేయుటకును నుత్తమమార్గ మగుచున్నది. అనియిం దాదార్యము కలదని యంగీకరించితిమేని యాలడే మన యభివృద్ధికి ననునగు రీతిని మనయెడల ప్రవర్తించక యుండకు. ఆయాదార్య మెచ్చటనైనను కొంత కొరవడిన యెడల మన పరిణామము ప్రబలమైనప్పుడు అతని సంకోచంబు గూడ అటంకము కాజాలదు. ఈ ప్రబల పరిణామము ముందట నతడు తలయొగ్గి తిరవలసి వచ్చును. అట్టి యవసరము ప్రాప్తించినప్పుడు తాత్కాలిక సంకోచము ఆతని మానసమును బాసిపోయి సహజోదార్యము స్వలాభ స్వసంరక్షణాపేక్షలచేతనే ప్రేరేపింపబడి కలను కలసని ప్రత్యక్షము కాగలదు. మానవపరిణామమున మహాబలవంత మగు నితర్త్యమును గ్రహింపక యెంతకాలము మనము ఆదర్శ ప్రకటన మాత్రముతో తనివినందుకుమో,

యెంతకాలము బాహాబాహిగ సమానులలోను తాత్కాలికాధికులలోను ఒరసికొని మన ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును స్ఫుటముగా నిరూపించుకొని యభివృద్ధినింద నుంకింపమో, యెంతకాలము మన యాదర్శమునకును ఈయసంపూర్ణ లోకస్థితికిని గల తారతమ్యమును హృదయమూత్రముచేత తిలకించి నిరాశాగోగంబునండి ప్రపంచమునకు దూరులమై కృత్రిమ తపంబు చేసికొనుచు కూర్చుండ నాలోచింతుమో, ఎంతకాలము ప్రతినిమేషధర్మమును నీపాప భూయిష్టలోకమున నెరవేర్చుచునే తపోశక్తిని సంపాదించగల మనుటను నెరుంగజాలక మరియెచ్చటనో శిక్షణాలయము కలదని యాలోచించుచుందుమో అంతకాలమును మన మిప్పటిస్థితియందుండవలసిన దెయనుటకు సుదేహము లేదు. ఇప్పటి స్థితియో? స్థితి యనునెలుకడ యొకటి మానవపరిణామమున నున్నదా? స్థితి యనుకొనిన వారి సభోగతియేగదా ప్రాప్తము కాగలదు. కావున మన విక లేనిపోని శంకిలను గల్పించుకొని పనికిమాలిన వాదములకు దిగి ఇప్పటికే పెరిగిపోయి యుండు అష్టాదశపురాణవ్యాఖ్యలను పెంచవలసిన యనసరము మాకు కానరాలేదు. నేడు అత్యవసరముగా కావలసియుండునవి ప్రజాహితీ జీవనమునకు బునాదులు కాదగిన ప్రతిష్ఠాపనలు. అట్టి ప్రతిష్ఠాపనలకు నిక్కాలమున పంచాయతులకంటె నుత్తమమార్గము లేదు. సాధ్యమైనన్ని స్వాతంత్ర్యములతో వానిని నెలకొల్పుకొనుటయు కొరవడిన స్వాతంత్ర్యములను వానికి సంపాదించి పెట్టి పంచాయతీ యాదర్శమును నిజమొనర్చ సమర్థులుటయు మనకు పరమధర్మము. ఏపంచాయతీలను గురించి వివాదముల గుచున్న వై ఆ పంచాయతీల స్వస్వరూపాధికములు మరియొక పర్యాయము వివరింపగలము.

హైందవ పత్రికాసంఘము.

కడచిన దేశీయ సహాసభా వారమున జననంబందిన ముఖ్యోపక్రమ మొక్కటి కలదు. దేశీయ సభా సమావేశమునకు నెంతోకాలము ముందే సురేంద్రనాథ బసర్జీగారు బంజాయి నగరమున ఆసమావేశ సమయమున పత్రికల సంపాదకులను అధిపతులను ప్రచురకులను నొక్కచోట చేర్చి మన దేశీయన వెలసియుండు నిర్బంధశాసనముల విషయముననేమి చేయవచ్చునో యాలోచింప తగియున్నదని తెలియజేసి యుండిరి. ఆసలహాను అనుసరించి పత్రికాధిపతులను సంపాదకులను అనేకులు సమావేశమైరి. ఆసమావేశమున ఆంగ్ల యాజమాన్య పత్రికలు సహజముగానే హాజరుకాలేదు. కారణము ఎంతోదూరము వెనుక నవసరము లేదు. నిర్బంధశాసనములు హైందవపత్రికల కెంతవరకు ప్రవర్తించునో ఆంగ్ల యాజమాన్యపత్రికలకును సంతివరకు ప్రవర్తించు ననుట మనదేశపు న్యాయతత్వము ననుసరించి సిద్ధాంతము. కాని దినచర్యలో మాత్రము ఆంగ్ల యాజమాన్య పత్రికల కెప్పుడును నిర్బంధ శాసనముల ధయమే కలుగలేదు. అట్టి శాసనములు లేవని తలంచియే ఆపత్రికలు పనిచేయుచుండును. మన పత్రికలన్ననో అనేకములు ఈనిర్బంధ శాసనముల క్రింద సామాన్యాధికారుల యాగ్రహములకు పాత్రములు కావలసివచ్చినవి. ఎట్లైనను నేమి నిర్బంధ శాసనములను గురించి మన ముండవలసి

నంత యాదోశన ఆంగ్లయాజమాన్య పత్రిక లాద వలసినయవసరము లేదు. అందుచేతనే ఆపత్రికల యధిపతులుగాని సంపాదకులు గాని పత్రికాసంఘమున సమావేశము కాలేదు. సమావేశమైన మనవారు నేటిసమస్యలను గురించి తీర్మానము లెప్పియును జేయలేదుగాని పాయిగా నొక సంఘమును నేర్పరచుటకు నిష్పయించినారు. ఆ సంఘము కూడ ఏర్పడినది. ఈ సంఘపు బుద్ధేశములును వివరముగా సమావేశము వారే నిర్ణయించినారు. న్యాయబద్ధములగు నన్ని మార్గములను హైందవ పత్రికలను సంరక్షించుట ముఖ్యద్దేశము. ఇందులో నితరద్దేశములు గృహములు. అవియు పేర్కొనబడి యున్నవి. నిష్పంథముల నిమిత్తాననిర్మాణ ప్రయత్నములనుండియు పత్రికా నిర్వాహకులకును అధిపతులకును గల స్వాతంత్ర్యములను భంగపరచు అధికారవర్గపు చర్యలనుండియు హైందవ పత్రికా ప్రపంచమును హైందవ ముద్రణా ప్రపంచమును సంరక్షించుట యీ సంఘముయొక్క పని. ఇందులో చేరు సభ్యులలో పరస్పరము అవసరముగ సహాయ మొనర్చుకొనుట మరియొక యుద్దేశము. ఈ సంఘము నిర్వహింప నెంచిన కార్యభారము జవాబుదారీతో చేరినది యగుటనుజేసి కొంతవరకు సభ్యత్వాన్ని తానియమము గూడ హెచ్చుగనే పెట్టవలసి వచ్చి నట్లు దోచుచున్నది. ఏపత్రికాధిపతిగాని ఏపత్రికా సంపాదకుడుగాని ఏ ముద్రణాలయధిపతిగాని ఏ ముద్రణాలయ వ్యవస్థాపకుడుగాని సభ్యత్వమునకు తగియుండురట! ఇంతకంటెను విరివిగా సభ్యత్వమునకు ఎల్ల లేర్పడుట యవసరమని నూకు కానరాలేదు. పత్రికా నిర్వహణ కార్యమున గాని ముద్రణా కార్యమున గాని నిండు జవాబుదారీతో పనిచేయు నెవ్వడును నీ జాబితానుండి విముచయింపలేదనుట స్పష్టము. ఈ సంఘము మన దేశమున పత్రికా స్వాతంత్ర్య ముద్రణా స్వాతంత్ర్యములను పాశ్చాత్య స్వతంత్ర రాష్ట్రములకు పోల్చి పోషించుటకు కారణమగుంగాక యని కోరుచున్నాము.

సహాయోద్యోగి ఎవడుకావలెను?

ధీరాధానుల! అట్టి పాలనా విద్య నేర్చుకొని కాలయంత్రంబంధముగ పరిశోధన నొనర్చు కాలయమును రెండున గలవు. ఆ రెంటికిని ఎం. మెగ్సెస ఆనవాడు అభ్యుదయ. వీరు రెను యభ్యుత్థులకింద జరుగుచుండు ప్రతిపాదనల 1914-15 క సంవత్సరము కార్యనివేదికను వ్రాయుచు అందులో అట్టి కార్యక్లాపము, కృత్ కార్యక్లాపము, ఆర్థిక కార్యక్లాపము, జంతు కార్యక్లాపము, రాసాయనికాది వివిధ యిందంతున సహాయము నేర్పరచవలసివని కోరుతున్నాడు. కృత్ కార్యక్లాపమున గురించి వ్రాయుచు తదధికారి అనేక ఇతర కార్యక్లాపముల యధికారుల కోరికమీద 1801 మొక్కల నానుకూలములను నిర్ణయించి పంపెననియు ఈ పని ఇంత బరువుగా నున్నందున కొక హైందవ సహాయకుని నియమించిన దనియు తెలుపుచున్నాడు. కృత్ కార్యక్లాపమునకు రెండు తరగతులు కలవు. ఒకటి సామాన్య వారు చేసిన పరిశోధనలను పరిక్షించుట వారు చేయు పరిశీలనా పని. రెండవది సహాయపడుచు కార్యము నిర్వహించుచున్నా దని నప్పుడు ఆతనికి హైందవసహాయకుడు మాత్రమే కాక యెక్కియను సహాయకుడును కాలసియున్నా దని స్పష్టమగుచున్నది. ఇద్దరు సహాయకులయవసరమిందన నుండవచ్చునా? ఒకడు హైందవుడు. ఒకడు విదేశీయుడు అను వివక్షత ఏల చేయవలసివచ్చినది? ఇద్దరును హైందవులు పనికిరాదా? విదేశీయునకు హెచ్చుతీరము వ్యయముచేసిననేగాని న్యాయము కుదురుదా? ఒకవేళ ఆవగా నుత్తరకార్యవరణికి హైందవుడు పనికిరాదా? సహాయకుడుగానే హైందవుడు పనికిరానినీతి మెర్సెసుగారివిద్యాయాజమాన్యమున శంభవించినదని యర్థము చేసికొనవలయునా? ఉత్తరవిద్యా విషయములలో పరిశ్రమ చేయుటను హైందవుల కవకాశములు వారిభూమిలోనే లేక

పోవలయునా? యూరోపియన్ నైసర్గికమున ఏకం దుడో, ఏస్పానియన్ డుడో, హైందవసహాయకునికంటె నెక్కువ యుపయోగ కారి యునా?

అభిలభ్యత మహమ్మదీయ సంఘము.

ఎం. ఎం. సవాలు ఆగ్రాభానుగారి సాసమున గౌరవ నీయులు ఉపాధ్యక్షులుగా రాజాగారి అభిలభ్యత మహమ్మదీయ సంఘమును నిర్వహించుటకు నెప్పుడొనరిడి నారు. మరల వాటిచుటలన్నీ గాతే కార్యదర్శి గానిర్వహించు కొనబడినారు. ఈ ఇతరులు కార్యనిర్వహణాధికారులును పరిజ్ఞాన సంకోచము పరిచియు కావచ్చును పరిచియైన స్వల్పకాలములోనే నుపసాధియైనవారు. ఇతరులు ఉపాధికారులు. పరిజ్ఞానపరిపూర్ణులు నెరుగునగుచువారు గారు. తమ కృతీశ్రమమును పోషించుకొనుట ఇతర సంఘములలో పాతుకొనిన మొదటి కార్యమైందనాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయు నను నభిప్రాయముగలవారు. ఇట్టివారిని నియమించుకొనుటలో అభిలభ్యత మహమ్మదీయ సంఘమువారు సమాజకేళుందర్శమున బావినదూరకృత్తి నే చూపివారునట్లు సందియము లేదు.

కోర్టు వ్యవహారములు.

చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టు ఎన్కూరు.
(ఎం. పి. కామయ్యగారి యెరుట)

జనవరి 11న తేది
ధీరాధానుల! గోటలో 8వ తేదీని కొన్ని బట్టలుపోగా, పోలీసువారు సింగరము ఆనే మనిష్యామిని తట్టుకొనిరి. ముద్దాయిని, చార్జీలవరగతి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి విచారించి నిన్న పాతుకొలము తీర్పు జెప్పిరి.

బట్టలుపోయినవాడు ముద్దాయిరాజాగారి బంగారాకొక్క ఏదైవము చెప్పించవలసివని కోరగా ఇప్పుడేమియు బాధితమి చెప్పిరట. అంతట ముద్దాయిని కంపింపించి తోటచూలి, మొక్కలకు నీకుపోయెటలు జెల్లెను. ఈకృతకార్యముద్దాయి మరలించి బట్టల సహాయించెను.

న్యాయాధికారి ముద్దాయికి రిమాండము కలిపిరట మను నేనెను.

పార్కు ఫైయరు కంగరము.

పార్కు ఫైయరులో గతనెల 28 వ తేదీని జాలాజీ సింగు అనువారి జేబునుండి, జవాబుబాధాను అనునకు బంగారపునూళిచనులకు, పట్టుజేబునకులకు దొంగిలించెను ఇతనిని విచారించి కామయ్యగారు నిన్న పాతుకొలము తీర్పు జెప్పిరి.

ఫిర్యాదీదరకరమునకు తీర్పు కొనకొక్కచుండగా ముద్దాయి నేర్పుతో జేబునొందిన నులొచుచులకు దుమాయను తీయుచున్న పోలీసువారు పట్టుకొని కత్తువుల లాగి కొనిరి.

ముద్దాయి నేరము నొప్పుకోలేదు. ముద్దాయునకు 37 సంవత్సరములు. 5 పాకు లిదవరకు క్షింపబడినది. ఇతనికి రెండు సంవత్సరముల కఠినభయము విధింపబడినది.

నోటరు దొంగిలించుట

రిపున మండలము పోస్టాఫీసువర్గర కలెక్టరేట్టున దొంగిలించిన పాస్పుస్సామి కేసులో నేడు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పు జెప్పిరి. పాస్పుస్సామికి పుదుచ్చేరి నివాసము. నోట్సుతోన్న కేసున పోస్టాఫీసులో భీమాచేయుచుండగా, ముద్దాయి నోట్టును దొంగిలించెను. పోలీసు వారిని పట్టుకొని నోట్టులొగిరి. ముద్దాయిని నేరస్థునిగా భావించి 18 సం॥ను పోలీసులు వచ్చునకును చెంగల్పట్టుకొని బాజుర సుప్రకరణవిద్యాలయమున 5 సం॥ను బంధునట్లు న్యాయాధికారి యాజ్ఞాపించెను.

మెసెపాటెయియలో యుద్ధము.

ధిల్లీ జనవరి 11:—9వ జనవరి మధ్యాహ్నము జనరలు బియ్యగారి నేన మేకుపాడువద్దనుండు టర్కివారి సాసమును దొమ్మిచేసి పట్టుకొనెను. ఈసాసమున వీరి సేవలిపుడు బలముగ స్థాపించబడినది. టైగిస్ వీరి చెంతకుండి ఉత్తరముఖులై తుగు ముగ్గులు పెనుకకు పోవుచున్నార. కిక్కురికముగ నున్నది. చెప్పు విశేషముగ నున్నది. తుపాకులచే విమాన గమంకల కంఠరాయము కలిగినది.

పెర్షియా హతశేషము బొంబాయికి వచ్చుట. ఆలెగ్జాండ్రియాలో దిగినవారు మెడివ అను మొయిలు స్త్రీయగు ద్వారా బొంబాయికి 18 తేదీని గాని ఆలోపున గాని రాగలరు. మాలాకు చేరుకొనినవారు కెయజహింద్ మొయిలు స్త్రీయగు ద్వారా అనంతరమున రాగలరని తెలియ వచ్చినది.

కూనూరు కేసు.

నేను ముద్దాయి రంగసామికి 2 వత్సరములను వ్రాసితిని నీకొలకలకు గానో చెప్పలేదు. వాడమ్మోనంటి దమ్మంగల యాత్రగము క్రిందికోర్టుగా దాఖలుచేయబడినది నేను వానిని బుద్ధిలూక్ష్మముగ వ్రాయలేను మందువునా నన్నపుడు వాగు వాచేత వ్రాయించి యుండవచ్చునని ప్రిదరు గాని చేసిన మాచనకు నేనంగీకరించుచున్నాను. గాచర్ల పుస్తకములోని వాక్యగూడ నట్లే నేను వ్రాసినందున. రంగసామికి మోటారుండి యున్నదనియు వాజ్ఞాని సోదరుడు నయలెలుకకక అనినోగూడ వాబుడిలో నెక్కి తిగుచున్నదనియు నేనెరుగను. చాల యుత్తరములు వాడమ్మోనలనే యున్నవి అని యన్నియు నేను ముత్తుగా నుండగా వాడు వ్రాయించిననేగాని నేనుబుద్ధి పూర్వకముగ వ్రాసినవిగావు. కొచ్చిచువెంటెను వ్రాసినదీగూడ కట్టితే నేను నేనెరియ నెరుగను. ఆమె పెనుక మాయంటబనిచేసి తినిన భిక్షామాయచేసినను నేనామె నెరుగను స్థానవిల్లాలో నేనామెను చూడలేదు. సోదరుల అధికారమును తప్పించుకొనుటకు నేను కన్నుమారా కాచేటలో దాగియుండలేదు. జాను నెలలో రిక్షానుండి పడుటలన కాలునొప్పికట్టినదని నేనుబ్లాక్ వెలకన్యతో చెప్పలేదు. నేన సత్య వాదిని గాను అట్టి అనత్యమును నేనామెతో చెప్పెను. నెప్టెంబరు 25వ తేదీన నేను లవలకుగానో మాటలాడితిని. ఎస్కీనంగలి నేనేమియు చెప్పలేదు. ఎర్రని మందునంగలి నేనీటిను కల్పించినదిగాను. వాట్టెడినుడు డిశంబరు 20వ తేదీన జనపబడుచున్నది నేను 20-12-1895వ తేదీన కట్టితినేనా వాడు తెలియదు. జనన భృవవత్తియు న్యాయవాది హస్తముననున్నది. దానినిబట్టి వాడు 21వ ఎస్కీనము జరుగుచున్నది. వాతలిదండ్రుల కేసులను పూర్తిగా నెరుగను. కొచ్చినురాజుగారి ఏజెంటు వా రిండి) సాతుకుగూర్చి వాలో నేమియును చెప్పలేదు. వాడు పదిరూ పాయలు యయ్యలేదు. నేను క్విలనుదొరసాని నెరుగను. ఎన్నడును చూడలేదు. ఆమెను కొత్తమొదలును చూడనని అడగలేదు. ఆమెను నేను మిథాయు నియ్యలేదు. నెప్టెంబరు 25వ తేదీన కన్నుమారా కాచేటలో మొదటిసారి నేనామెను చూచితిని. వా అన్న నన్ను చూచిన కొట్టుకుగాన నామొగమును నలుపురంబు బూనుకొంటి నని నేను స్థానవిల్లాలో వంటచేయు ముత్తుతో నారాత్రి నేను చెప్పలేను. అదట వాడు క్రిందగదిదె కనబడలేదు. నేనొక రాత్రి ముత్తుచూచుచుండ నేను దానిపై నెక్కిలేదు. తోటచూలి రంగన్న ఎక్కనద్దని వాలో చెప్పలేను. నేను ఆరణి బాగీరుదాడు నెరుగను. అతడు వాడుద్యోగ మిత్తునని చెప్పలేను. ఇదివరకు నేనెని చేరే విసలేను. రమలెలు కన్య వా కలియొద్ద పని యిప్పించునని చెప్పలేను. స్థాన విల్లాప చెల్లెపుడు వాడు పోఖుముగ నే యుండెను. ఆగ్టు 11, 12, 13, 14 తేదీలలో నన్ను వడక గదిలో పెట్టి తాళమువేసిరి. ఈమెయే దయావిహీనయై తాళమువేసినది. నేను స్థానవిల్లాప చెల్లెనంటనే మమలలు కన్య ఆచటికి వచ్చెనని నేను విల్క్విన్నునగారిలో చెప్పలేను. మమలలు వచ్చినపుడు తాళము దీసిరి. రమలెలు వచ్చినపుడు ఫలవారముతో ఎస్కీనగూడ వారిట్టుయండిరి. అది విస్కీ అని నేనెరుగను. వానిని వారు విస్కీ అరి. నేను ఇనన్నెక్కురుగానో చెప్పలేను. నేనెప్పుడు విస్కీని నీటికలిపి త్రాగితిని. మయలెలు 1-2 గంటలుండెను. ఆమె మారి రంగన్నను నిలువనంపలేదు. ఆరేంద్రోవుకాచేటి అడ్డలేవందనే తదిర్చెదని అడడలేదు. నేనానంగలి విల్క్విన్నును గారికి చెప్పలేను. మయలెలు చెల్లెగానే స్థానవిల్లాలో మరలతాళము వేసిరి. వాటిగాత్రి 8-9 గంటల మధ్యరయలెలుగో బండిలో నెరుగజెల్లిలో నేను చూడలేదు. ఆనాడు మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు మయలెలురాలేదు. నేను విల్క్విన్నునుగానో నలులు చెప్పలేను. నేను వ్లాపుదొరసానిని చూడలేను. నేను తన బంధుగురాలనియు చెప్పలేను నుండి వచ్చితినియును న్యాయ మె ను దొర సాని క్రాంపు దొర సాని నతో చెప్పయండగ నేను విసలేను. మేము పెన్నెల విసారమునకు వెళ్లుచున్నాని న్యాయమె ను దొరసాని చెప్పయండ నేను విసలేదు. ఓ స్వామి నేలు కొడుకు నేను చూచుచుండగ న్యాయమె ను దొరసానికి 10 రూపాయ లియ్యలేదు. అని మేరెలే చెప్పినది. అంతటితో న్యాయగారి క్రాను పరిక్ష ముగిసినది.

బరోపా మహా సంగ్రామము

పారసీకమున రష్యావారికి గొప్ప విజయము కలుగుట

పట్టుకొనబడిన శత్రు దేశముల మంత్రులు-నూతన పరిణామము.

అయిర్లందు పత్రికాధీశతులు యుద్ధరంగమును చూడబోవుట.

బా రా లాం గు కే ను—ఆ మె రికా వారి సా త్త్య ము.

ఇంగ్లాండు

మంత్రివర్గము సమావేశమగుట.

లండను జనవరి 10:—నేడు ఉధృష్టము నమా జేశము చాలవరకు జరిగింది. హేండ్లర్ను మెకెన్నా రూపు మనుగాయలు సభకువెళ్లిరి. కార్మికులపైతీ ముఖ్యవిషయముగ నుండెను. మరల చాలమంది గుంపులపద్ధతిలో చేరుచున్నారు.

బర్మహం ప్రభువుగారు.

లండను జనవరి 10:—ఆంగ్ల జేశపు ప్రతికాపితా నమా డగు బర్మహం ప్రభువుగారిని పత్రికలు క్లాఫించినవి. ఆయన టిటుంబునుకు శ్రీచక్ర గ్రంథంపతులు సానభూతిని తెలిపిరి.

పార్లమెంటు సభ్యుల.

లండను జనవరి 10:—నిర్బంధకాననానమాలు రగు న్యతంత్ర జేశభక్తుల ప్రతినిధిగ నేను మిలీను ప్రజలవలన నియో జించబడ గోరుచున్నానని ఎఫ్. ఎఫ్. చారింగ్లనుగారు ప్రక టించిరి.

సెంటుపాలు క్రైస్తవ దేవాలయము.

లండను జనవరి 10:—ఈదేవాలయము చాల దుస్థితి లో నున్నది. దీనిని మరారుతు చేయుటకు ధనము కావలెను. 70 శాతం కావలెనని లెండు సంవత్సరములకు పూర్వము కోర గా అందు సగము మొత్తము నూత్రమే లభ్యమైనదని కానను అజ్ఞాండుగారు (కోకోవోగ్స్) ప్రకటించిరి.

సర్ సామ్యూలు వేగారు.

లండను జనవరి 10:—సర్ సామ్యూలు వేగారు మృతి జొందిరిని తెలియజున్నది.

ఫ్రాన్సులో ఆంగ్ల సేన.

లండను జనవరి 10:—అయిర్లందు పత్రికాధీశతుల పత్రికాధీశులు కందకములలోని సేనలను ముఖ్యముగా ఆయిర్లం డు నై నటలను చూచుచుండిరి. 1914 వ సంవత్సరము ఆంగ్ల సేనలవలన ప్రభావముగాను ప్రాత్యహపరచివెట్టి యు లెం డుకడులకు చేరివెట్టి పత్రికాధీశతులగుడ పీరిలోగలరు. ఇప్పుడు శత్రువిజయమేవారి కృధానోత్సాహముగా నున్నది సేనల అధ్యక్ష కార్యములను జేశయులకు బాగుగ విడితము చేయుటకే పీరిటకు వచ్చిరి.

గ్రీసు

శత్రురాయబారులు.

లండను జనవరి 10:—టూలను- సలోనికాలో పట్టు కొనబడిన శత్రుదేశములరాయబారులను ఆంగ్ల నౌకలోనుండి వేవోయి క్రూసరులానికి మార్చిరి. ఆచట వారికి నిర్బంధవా నము విధించబడినది. ఇది విలక్షణతలపుగా కలిగిన మార్పు.

మిట్టలీనులోని శత్రురాయబారులను పట్టుకొనుట.

లండను జనవరి 10:—ఇది ఆఖ్యాయముని మరల జ్యో ను మిత్రరాజ్యములచూ రాక్షేపించగా గ్రీసువా రాంగ్లమిత్ర మందలివారికి వ్రాసిరి.

పారసీకము

పారసీకమున రష్యావారి విజయము

లండను జనవరి 10:—తెహ్రాను- అస్సాబా బాదు కడ్డ విప్లవుల పెద్దపేక నౌకవానిని రష్యను లొడించిరి. కైవల తా నిరువురు జన్మను ఉద్యోగము కలరు. రష్యాసేనానిని పా గారు అతిగ రహముగ గెల్చుచుండిరి.

అమెరికా

ఫిలడెల్ఫియాలో ప్రేలుట.

లండను జనవరి 10:—డుపాంటు కర్మాగారములలో నకారణముగ ప్రేలుటలన 6 గురు చనిపోయిరి.

అమెరికానుండి తలస్థదేశములకు పంపబడుటలు

లండను జనవరి 9:—వాషింగ్టను—తలస్థదేశముల కు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి కంపడుచుండిన తపానులు (బ్రిటిషు ఉద్యోగులు కోధించుచుండినను ఫిర్యాదు లవై దొరతమువారు బ్రిటిషుకోరితమున కొక శిఖను వ్రాసిరి.

అయిర్లనిర్మాణ యంత్రశాలయందు ప్రేలుట.

లండను జనవరి 10:—ఫెలేస్టిను కార్మికులపాయిం టునద్ద నందు మ్యాపాంటు ఆముఖ నిర్మాణ కాలయందు యంత్రశాలగ్రుడు ప్రేలినది. పెక్కుండు చనిపోయిరి. చాల మందికి గాయములుకలిగినవి. వై నుండిన యెక్వకో యా ఉప ద్రవణునకు కారకులు. తంబివార్తలు నిలిచిపోవుటచే వివర ములు తెలియరాలేదు.

పంజాబు విమానదళము.

పంజాబు రాష్ట్రీయులు రణరంగమున వాడుక నిమిత్త మొసగిన విమానములకు శ్రీచక్రవర్తిగా లెంతయు సంతసిం చిరి ఈ విమానములకు పంజాబునదుల పేర్లు పెట్టుటకును వీనిని భారతీయ నైన్యములండిన రణరంగముల వాడుటకును యుద్ధానంతరమున నివిమానములను ఇండియా దొరతనువారి ఆధీనత్యముక్రింద నుంచుటకును అంగీకరింపబడినది.

వార్తాసానమువారి ప్రకటనము

ఈదిగుకలేఖలను బ్రయోగించుటకును పంజాబు ప్రజలు వార భావములతో విమానములను దొరతనువారికప్పించ శ్రీచక్రవర్తి గారు వానిని సంతోషపూర్వకముగ సంగీకరించినది దాతలకు తెలియబడుటకును పంజాబు లె. గవర్నరుగారి కంతయు సంతసముచున్నది. పంజాబురాష్ట్రము యుద్ధరంగమునకు పెక్కుండు నై నటలనుపంపుటతో తృప్తికొండక ఇతరతీరుల గూడ. యుద్ధోర్వహణమున దోడ్పడుచున్నదని రుజువుగు చున్నది.

తెప్పి నెంటు గవర్నరుగారు వర్తనసేనాని కంపిన లేఖ.

యుద్ధమున పాల్గొననేరని పంజాబురాష్ట్రీయులు తమ రాజధాని చక్రవర్తిగారికి తెలుప నిచ్చుగించియుండిరి. యుద్ధమున కేదియో ఒక రీతిని సాయ మొనర్చు దలచి ఒకటిని స్థాపించిరి. ఈధిస్థాన మధికారిపేరితము గాను. ప్రజలు తి.లెంటు తామే స్థాపించిరి. జనులకు ధన మతో కొన్ని విమానముల శ్రీవారి కప్పించ వారి యుద్ధేశము. విమానములకు పంజాబు నదుల పేరుల నొసగ వారి కోరిక పంజాబులోని సుస్థావాధీశు లిదివరకె యుద్ధమునకు బహుభం గుల దోడ్పడుచుండిరి. ఈ యుద్ధమునకునూడ వారు పాల్గొ నిరి. పంజాబుద్రానుండు కాక్స్ జన్మ సంతానములయొక్కరాజు గారు ఇట్టి బహుమానమునె ఒకసగ దలచిరి. దాత యిష్టాను సారము విమానములకు నామకరణ మొనర్చబడున. నవీన పద్ధ తుల ననుసరించి యుండు విమానములు నైనికోద్యోగుల నిచ్చు గించునది 7 డిజికి తక్కువ గా వుండ నజనంచుటకు. ఈవిమానముల భూతిమనైన్యములందు రణరంగములనుం చుట ప్రజలకోరికయై యున్నది. యుద్ధానంతరమున వీ ని ఇండి యాదొరతనువారుండ నుంప బార్ధితులు. వివాద్యులంద బహుమానము శ్రీరాజదరణమున ఒడవనో లేవో కనుగొన వేడుచుండినది తెప్పి నెంటు గవర్నరుగారు వ్రాసిరి.

తత్వత్తరము.

గవర్నరుగా రంపిన లేఖాన్వితములు ఇండియా మంత్రిగారిద్వారా శ్రీచక్రవర్తిగారికి నివేదించబడినవి. శ్రీచక్ర వర్తిగారు ప్రజలబహుమానమును ప్రీతిపూర్వకముగ సంగీకరిం చిరి. ప్రజలకును సంస్థావాధీశులకును తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల దెలుపగోరిరి. దాతలందరు యుద్ధ కార్యనిర్వహణ మునకును కడు తోడ్పడిరని నమ్ముతురుగాక. విమానములకు వామకరణము మున్నగు విషయములు ప్రజలకోరికలం నెరవేర్చు బడునని వై విలేఖనునకు ప్రత్యుత్తర మంపబడెను.

పన్నుల విధించుటకు వస్తువులవలన నిర్ణయించుట:— ఇండియాదొరతనువారు టిటుల పత్రికటిించిరి. ఇదివరకు ఈ నిర్ణయమును నవంబరు నెలఖానునో డిశంబరునెల యారంభ మునో బొంబాయి బంగారము కర్తక సంఘములకు పంపుట యును తరువాత వాణిజ్యకాఖా డైరెక్టరు జనరలుగారు స్వయ ముగా వారెండుసంఘముల ప్రతినిధులతోను చర్చించుటయను జరుగుచున్నది. ఇప్పుడేవిధానముమార్చబడినది. వాణిజ్యసంఘము లసౌకర్యముల వాలోచించుటకును మరికొన్ని సంఘముల అభిప్రాయములను గూడ పుచ్చుకొనుటకును వ్యవధి అధికము చేయబడినది. డైరెక్టరు జనరలుగారు స్వయముగా వైరెండు సంఘములవారితోను చర్చించెదరు. తక్కిన సంఘములవారెం డరి యెద్దకును స్వయముగవై చర్చించుటకు వీలుండదుగాన చెప్పి పురి రంగును కరాచీసంఘములవారును బొంబాయిలోని భారతీయ వాణిజ్యసంఘమువారును తమ అభిప్రాయములను వ్రాసి కస్తూర్కలెక్టరుద్వారా పంపివో డైరెక్టరు జనరలు గా రాలోచించెదరు.

అఖిలభారత మద్యపాన నిషేధ సంఘము.—1916 సంవత్సరమునకు ఈక్రిందివా రీసంఘ కార్యనిర్వాహకు లుగా నుండురు:— గా. రావుబహదరు గోమల ప్రసాదు గారు (అలహాబాదు): అధ్యక్షులు; డివిండు హర్షేంద్ర ఆంధ ర్నను: ఉ పా ధ్య యు డు; లైటుహెడ్. వోరసానిగారు: గౌరవనీయ కోశాధికారి; డి. డి. గిల్లెటగారు, సి. సెల్వరా జుమొదలియారుగారు: కార్యదర్శులు; డాక్టరు డి.సి. సర్వాధి కారిగారు సర్ బాలచంద్రకృష్ణగారు రామాభాయరణ్డేగారు గా. రావుబహదరు బహ్మణ:వరసింజేశ్వరకర్కరూరు, లాలాసం దలాలుగారు, డాక్టరు జగన్నాథ డి. ఎస్. చతురతుగారు, మా ర్గలెటు డి. డెన్నింగుకన్యగారు కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులు.

గా. నవాబు అసద్ ఆలీఖాను బహదరుగారు—దక్షిణఇండి యాలోని ముసల్మానుల తరపున ప్రామాణ్యకానన నిర్మాణ సభలో సభ్యత్వమును మతియొకమాన వహించుట కిచ్చుగించి ప్రజానియోజకమును నిర్దించుచున్నారు.

భారతీయవార్తా పత్రికా సంఘము:—ఈ పేర నౌక సంఘము నేర్పరుచుటకు 11-12-15 వ తేదీని బొంబాయిలో జరిగిన సభలో తీర్మానింపబడినది. రిజల్యుషన్లయొడిన అన్ని పత్రికల యజమానులుగాని సంపాదకులుగాని ముద్రాకారుల యజమానులుగాని కార్యనిర్వాహకులుగాని సభ్యులకర్తవ్యము. ప్ర తిరాజధానికి 6 గురు ప్రతినిధులనంతుం నియోజించి వరిపాల కసంఘ మేర్పరుపబడును. ప్రతి రాష్ట్రమున కొక ప్రతినిధి వంతున నియోజించి కార్యనిర్వాహకసంఘ మేర్పరుపబడును. బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాసంపాదకు లకు బి. సి. హార్ని మునుగా రీసంఘమునకు గౌరవకార్యదర్శిగా నుండును. ఈ సం ఘములో చేరిన పత్రికాధీశులకు కలిగిన యిబ్బందులను గూర్చి సంఘమువారు పనిచేయుట కధికారము కలదు. ఇబ్బంది కలిగినవారు సంఘమువారికి తెలుపవలెను. వ్యాయకానన వ్య. తిరేకముగాని రీతిని వీరు పంచేసి పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును కాపాడెదరు.

వెర్నాక్ ప్రయాణికులకు భారతీయులు:—వెర్నాక్ నౌకనుండి బృదికియొండిన ప్రయాణికుల బాలితా డి. అంతు డి. కంపెని నూపరిం తెండెంటుగారికి చేర్చిరి. జఖులవాండ్ తెనులో ఎర్నాడుదాను మహుతో, విష్ణునాన్ గోపాలాన్ ప:శురావ్ సత్రామిదాన్, రామచంద్రరత్న చండీ, నెరూమల్ ఫర్మాండు ఇందర్సింగు మహమ్మదు అక్బరు గుప్తాద్రి మున్ చార్జి కూపరు ఈ పేర్ల బాలితాయందు కలవు.

బొంబాయిలో నిమగ్నకృషులరాలడి:—1914-15లో 274,056 గాలనులు అనగా 100కి 11 వంతున మద్యపాన నుల తగ్గినదిగాని పన్ను 19- $\frac{1}{2}$ శాతము అనగా 100కి 14 రూపాయలవంతున పొచ్చినది.

అల్లుపు పంట.

అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది.

భూమికి చేరువలసిన దోహదము

అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది.

విత్తనము పాతమిదము.

విత్తనము పాతమిదము. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది.

అల్లుపు తెగులు.

అల్లుపు తెగులు. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది.

చేయనియెడల యీ తెగులు కృషిముగ వ్యాపించి పంటను కంఠము చేసివేయును. అందుచే మొక్కల ననుదినము మెలకువతో బోగించుచు కొంచెమైనను పనిమీదలిన మొక్కలను వెంటనే తొలగించివేయుచుండవలెను.

అల్లుపును త్రవ్వించుట.

అల్లుపును త్రవ్వించుట. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది.

దేశీయ మహాసభ

ఆదివారము దొరసాని యభిప్రాయము.

ఆదివారము దొరసాని యభిప్రాయము. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది. అల్లుపు పంటను పండించుటకు అనువైన ప్రదేశములను గురించి వివరించుచున్నది.

స్వరాజ్య సమితికి సంబంధించిన సమీక్ష. స్వరాజ్య సమితికి సంబంధించిన సమీక్ష. స్వరాజ్య సమితికి సంబంధించిన సమీక్ష.

స్వరాజ్య సమితికి సంబంధించిన సమీక్ష. స్వరాజ్య సమితికి సంబంధించిన సమీక్ష. స్వరాజ్య సమితికి సంబంధించిన సమీక్ష.

నిధుల వాకర్షింపి, వారు కాంగ్రెసుకు వచ్చిరి. కాంగ్రెసుతో పూర్వమును సానభూతిగల అభ్యుదయ నిధులందఱుండిన యెడల, అధినివేశములతో సమన్వయమును భారతదేశము నియంత్రణమునను తీర్మానముగీర్చుకొనుచున్నది.

II

గోవింద రాధువయ్యగారు

స్వరాజ్య సమితి స్థాపనాదోషము. స్వరాజ్య సమితి స్థాపనాదోషము. స్వరాజ్య సమితి స్థాపనాదోషము.

బెర్రాంగునాక జర్నలు జలాంతర్గామిని ముందుట

బెర్రాంగునాక జర్నలు జలాంతర్గామిని ముందుట. బెర్రాంగునాక జర్నలు జలాంతర్గామిని ముందుట.

జెయ్యువాద్దను అల్లుపుచేయుట. జెయ్యువాద్దను అల్లుపుచేయుట. జెయ్యువాద్దను అల్లుపుచేయుట.

ఏటికాటవలసిన, రంగూను. ఏటికాటవలసిన, రంగూను. ఏటికాటవలసిన, రంగూను.

THE GREAT WAR.

Irish Journalists' Visit to the Front.

IMPORTANT RUSSIAN SUCCESS IN PERSIA.

The "Baralong" Case: American Testimony.

ARRESTED CONSULS: NEW DEVELOPMENTS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The British in the West. Irish Journalists' Tour.

LONDON, January 10. Reuter correspondent with the British Headquarters in France telegraphs:—A representative party of Irish journalists has been touring the trenches, especially the portions held by their countrymen. They include representatives of the papers which from both sides to August, 1914, bitterly preached a civil war. They are now animated by a single idea of how best to beat the Boches and a determination to let the people of Ireland know the magnificent devotion of the whole Army.

The "Baralong" Case. American Testimony.

LONDON, January 10. Two Americans who were on board the "Nicosian" at the time of the "Baralong" affair, give the lie direct to the statements that the British shot Germans either in the water or on board the "Nicosian". They are Corporal Carson and Driver Dempsey, both having joined the British Army out of a spirit of adventure. Both were interviewed at Blackpool. Corporal Carson was one of those who actually returned to the "Nicosian" after the "Baralong" had sunk a submarine. He remained on board all night, and was, therefore, in a position to know exactly what occurred. He says that no such words as "take no prisoners" were ever uttered by Captain McBride. He added:—"I saw no shooting of anyone. There were shots, but I have the best reasons to know what these were, because I myself was shooting wounded mules. This, I think, is how the stories of the shooting of Germans arose. I neither saw nor heard of any Germans being shot in the water."

Driver Dempsey confirms Corporal Carson's statement, and adds:—"The story that the submarine Captain was shot in the water is news to me. I swear that nothing of the sort happened." He concluded that two of the American affidavit-makers had grudges against the English members of the "Nicosian's" crew.

Labour Situation. Cabinet Meeting.

LONDON, January 10. A prolonged Cabinet met this afternoon. Messrs. Henderson, McKenna, and Runciman attended. It is understood that the chief topic was the Labour position.

Many People Joining the Army.

LONDON, January 10. The re-opening of groups has already met with good response many attesting throughout the country.

The Mile End Contest.

LONDON, January 10. Mr. F. N. Charrington announces that he will stand for Mileend as a patriotic Independent in favour of the Compulsion Bill.

The Death of Lord Burnham. Their Majesties' Sympathy.

LONDON, January 10. Newspapers pay warm tributes to Lord Burnham, Grand Old Man of British Journalism. The King and Queen have telegraphed their sympathy to the family.

The Famous St. Pauls Cathedral. In Danger of Decay.

LONDON, January 10. Saint Pauls Cathedral is suffering from senile decay and the building is in graver condition than ever according to the statement of Canon Alexander the Church Treasurer who renews his appeal for funds to consolidate the piers and buttresses. Two years ago seventy thousand was asked for, but there was an interrupted flow of subscriptions and only half was obtained.

Death of Sir S. Way.

LONDON, January 10th.—The death of Sir Samuel Way is announced.

Greece.

Enemy Consuls at Salonika. New Developments.

TOULON.—New development has occurred in connection with the enemy consuls arrested at Salonika. They have been transferred from a British ship to the Auxiliary Cruiser "Savoie" where they are interned.

A Fresh Protest from Central Powers.

ATHENS.—The Government has protested against the arrests at Mitylene which have elicited a fresh protest from the Central Powers.

Persia.

Rebel Force Defeated.

TEHERAN.—The Russians have achieved another important success, defeating a large rebel force at Assadabad. The prisoners included two German officers. The Shah received the General commanding the Russian forces in the most gracious manner.

Germany.

The "Vorwaerts" Repudiated.

AMSTERDAM.—The German Socialist party in Committee has passed a resolution, by 28 votes to 11, denouncing the members who opposed the war credits on the 24th December and repudiating the "Vorwaerts" as the party's organ.

United States.

A Terrific Explosion.

PHILADELPHIA.—A terrific explosion has occurred at the Dupont munition works at Carney's Point. Many have been killed and injured. It is asserted that outside influences were responsible, but details are lacking, as the telegraphs are interrupted.

Six Persons Killed.

PHILADELPHIA.—Six persons were killed in the explosion at Dupont works. The cause is being investigated.

A Protest for Censoring Mails.

WASHINGTON.—The Government has sent a note to Britain based on complaints that the British authorities are censoring mails from the United States destined for neutrals.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Calcutta.

Among the Passengers of the "Persia."

CALCUTTA, January 10. Among the passengers on the S. S. "Persia" were four of the sisters of the Daughters of the Cross, formerly of Liege, who were on their way to India to help in the excellent work which the order is doing at St. Vincent's Home, Kidderpore, and elsewhere. Sister Mary Josephine writes that the Sisters had at last and with difficulty succeeded in escaping from Belgium. The tragedy of their death following upon year of suffering and anxiety is therefore the greater.

Burma.

Rangoon River-Training Works.

RANGOON, January 10. Mr. Holmes, Acting Chairman, Rangoon Port Commissioners, in the absence of Sir G. Buchanan, has forwarded to the Commissioners, Port Executive Engineer's (E. C. Niven) the completion report of the river-training works. Full particulars of the history and progress of the works are set out in the report. The total cost of the works is Rs. 1,38,26,716 against the sanctioned estimate 1,50,00,183, there being a saving of over eleven lakhs. The work of construction began in 1909 and has been completed now in six years.

United Provinces.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 10. Among the witness examined in the conspiracy case to-day was Mr. R. Wilkinson, Assistant Superintendent of Police, Meerut. He deposed to the arrest of Pingley in the 12th Cavalry Lines, with ten loaded bombs, and to the finding of the Court Martial held subsequently, as a result of which four men were hanged.

Captain D. N. Stuart, of the 89th Punjab, stationed at Dinapore, deposed to the identification by the approver, Bibbuti, of a non-commissioned officer in his regiment.

TELEGRAMS.

M. G. B. Lambert deposed to the identification by Bibbuti of Dalla Singh, and said that it was an obvious case of immediate recognition. Several other witnesses were examined, and the Court adjourned until to-morrow.

Punjab.

Punjab's Fleet of Armoured Aeroplanes.

LAHORE, January 10.

His Majesty the King-Emperor has been graciously pleased to accept the offer of his loyal subjects in the Punjab of a fleet of armoured aeroplanes for use with the military forces of the Crown in prosecution of the war. His Majesty approves of the proposal to name the aeroplanes after the rivers of the province, and of their use primarily in the theatres of war in which the Indian troops are engaged, and also of the proposal to place the aeroplanes at the disposal of the Government of India when the war is over.

A Press Communique.

His Honour the Lieut.-Governor has great pleasure in publishing the accompanying letters and in communicating His Imperial Majesty's gracious acceptance of the proposed gift of the Punjab armoured aeroplane fleet and in conveying his gracious message of acknowledgment to those who are generously subscribing towards it in response to the appeal which has exceeded all anticipations—subscriptions already credited amounting to over 6½ lakhs—and proves that the Punjab, not content with furnishing nearly half the strength of the Indian Army at the front, is in other directions nobly doing its duty of rendering practical assistance in the prosecution of the war:—

From His Honour the Lieut.-Governor of the Punjab to H. E. the Commander-in-Chief.

"18th Dec., 1915.

"Residents of the Punjab who are unable to take an active part in the defence of the Empire, being desirous of showing their loyalty and devotion to His Majesty the King Emperor and of rendering some practical assistance in the prosecution of the war, have started a fund, purely voluntary and unofficial, the object of which is humbly to offer to His Majesty, through Your Excellency, the service of an armoured aeroplane fleet, each vessel to be named after one of the rivers of the province. Some of the Punjab Ruling Chiefs although they are already contributing materially to imperial defence, have expressed a desire to join in the movement, and the Heir Apparent of Jammu and Kashmir, which are closely associated with the Punjab, has made a similar very generous offer. In those cases the units contributed would be named in accordance with the wishes of the donor. The fleet which it is desired to offer for His Majesty's acceptance will, it is hoped, consist of not less than seven of the latest type of battleplanes to be selected by the military authorities. The number may be even larger. It has been suggested that, subject to His Majesty's pleasure, and military needs, the fleet should be primarily employed in the theatres of war where the Indian Army is serving and, after the war, should be at the disposal of the Government of India. As a patron of the fund I have the honour to ask you if His Excellency would kindly take the necessary steps to ascertain whether it would be the pleasure of H. M. the King-Emperor graciously to accept, through His Excellency, the fleet spontaneously offered by the loyal subjects of all creeds and nationalities in the Punjab."

DELHI, January 10.

"DEAR SIR MICHAEL O'DWYER.—The offer of the armoured aeroplane fleet which has been made by the residents of the Punjab and regarding which you wrote me in the letter of the 18th December has been submitted by the Secretary of State for India to H. M. the King-Emperor. I am now directed to inform Your Honour that His Majesty accepts the gift with pleasure and desires that his sincere thanks should be conveyed, through Your Honour, to the loyal subjects in the Punjab of all creeds and nationalities who so generously are subscribing to the fund, and to those Ruling Chiefs of the Punjab and to the Heir Apparent of Jammu and Kashmir who have expressed their wish to join in the gift. All who are taking part in the gift of armoured aeroplanes may feel assured that by placing such a valuable help at the disposal of the army they are affording very considerable practical assistance in the prosecution of the war. His Majesty has further given approval of the planes being named as suggested by them, and of their being primarily employed in the theatres of war where the Indian army is serving, and of their being placed at the disposal of the Government of India when the war is over.

Sincerely yours,
Beauchamp Duff.

To

The Hon'ble Sir Michael O'Dwyer, C. S. I., I. C. S., Lieutenant-Governor of Punjab.

Arrest of a Jail Warder.

In Possession of Bomb-Making Recipe.

LAHORE, January 10.

A Rawalpindi correspondent of the "Bulletin" reports the arrest of a warder named Sunder Singh in the Central Jail there, in whose possession all ingredients of bomb-making were found noted down in a recipe. The authorities have dismissed Sunder Singh and confined certain prisoners to their rooms. It is alleged that the bomb was intended to be thrown on the Superintendent and that some Lahore conspiracy case convicts now under-going sentences there instigated the affair.

Lahore Conspiracy Case. Supplementary Trial.

LAHORE, January 10.

Amar Singh, first of the old set of approvers, identified some accused and deposed at considerable length. His evidence included description of the growth and development of the Indian revolutionary movement in America, the return to India of a large number of men to demand rights by force of arms if necessary, the journey home by steamer, the visit to the German Consul at Calcutta and

TELEGRAMS.

the revolutionary barangues on board the ship. He narrated incidents of the arrival of the party in this country and gave a long account of the unlawful activities of the returned emigrants in the Punjab, setting forth the details of their meetings and gatherings, printing, and dissemination of seditious literature, arrangements to make bomb shells, collection of bomb ingredients, manufacture of bombs, visit of Rash Behari Bose to Punjab, receipt of bombs and revolvers from Benares, sending in different directions men to start the February rising simultaneously at various places and his own movements between Lahore and Amritsar to further the plans of the conspiracy. Witness also referred to the Chabua and other dacoities for which his companions set out after informing him of their intention and described the efforts they made to seduce the troops at Lahore and elsewhere. He recounted the preparations for the general rising as previously testified to and concluded with the repetition of his statement re police raid of Lahore Mochi Gate house on the 19th February 1915 and said that business in America having become slack on account of the war many Indians were thrown out of employment.

At the special request of the accused, the Court will not sit to-morrow which is Guru Gobind Singh's birthday.

Bombay.

The Press Association of India.
Further Particulars.

BOMBAY, January 11.
The constitution of the proposed "Press Association of India" as approved at a meeting of the editors of newspapers and owners of printing presses held in Bombay on the 31st December last, states that the object of the Association shall be to protect the press or the country by all lawful means from arbitrary laws and their administration, from all attempts of legislature to encroach upon its liberty, or of the Executive authorities to interfere with the freedom of the work of journalists and Press Proprietors, and for the purposes of mutual help and protection. Membership will be open to the Proprietor or the Editor of any registered newspaper or periodicals and the Proprietor or the Manager of printing presses in India. The affairs of the Association will be managed by a Council consisting of not more than six members from each province. Executive business will be managed by a committee consisting of one representative of each province. The Council shall have power to take up cases brought to its notice, in which members of the association are being prosecuted or oppressed or troubled by law or authorities. Mr. B. C. Horniman, Editor of the "Bombay Chronicle" acts as Honorary Secretary of the Association.

Indian Survivors From the "Persia"

BOMBAY, January 11.
The Superintendent of the P. and O. Company has received a telegram from Egypt giving the full names of Indian passenger survivors of the "Persia" which are as follows:—Kunehand Jhamatmal, Eissardas Manoomall, Vishandas Gopaldas, Patrasram Satramdas, Ramchand Ratnachand, Noromal Parmanandadas, Indar Singh, Manomed Akbar, and trustadji Manchorji Cooper.
The P. and O. "Korva" which left Bombay on the 12th December arrived in London on the 8th instant. All well.

South India.

The Assault Case of Mr. Parrat.

TRIVANDRUM, January 10.
The appeal preferred, under the orders of the Government, by the Head Sircar Vakil before the High Court against the acquittal of the accused in the alleged assault case of Mr. Parrat, Executive Engineer, was heard to-day, before a Division Bench consisting of the Chief Justice and Mr. Justice Cheryan. Judgment was reserved.

The Coonoor Abduction Case.

Marie Reilly Cross-Examined by Norton.

COONOOR, January 10.
The letter dictated by Mr. E. Norton was addressed to "Terry, c/o Sonny Lavocah c/o Rungaswamy, Rungan Gowden's Office, Coonoor."
On an application by Mr. Norton the Court permitted the accused to sit down.

Cross examined by Mr. Norton Miss Marie Reilly deposed as follows:—I did not get a certificate when leaving the Convent, Madras. It was not because there was something against my character at the School. I thrice left my house without notice. Once to my aunt in Coonoor, then to Ooty about June, and the third time to Wellington. I do not consider it laudable to have done so. Violet had been with us in Coonoor in April and May. Before Mr. Gray I had said it was May and June. That must be wrong. I walked up to Ooty in June seven miles. I left Coonoor at 5 A.M. It was in consequence of Violet's invitation, which was destroyed. It was for a week. I did not go by train because Violet wanted to meet me at 10 or 10-30 at the Toll Gate. Though the invitation came two or three days before I did not write suggesting I would come by train and would not waste money wiring. I walked with my courier bag, which contained three dresses and two changes of underclothes. I swear I had shoes on with red laces. I got to the Toll Gate at 10, quarter an hour before Violet, who came on a bike with a rickshaw. My cousin lived with Mrs. Monisse. Violet took me to a large house. I never knew that Woodlands was the name of that house. I did not mention to Mr. Wilkins that was the name of the house. I was away at Ooty seven days. I loved my sister Adolphine dearly and respected her, and yet I left without telling her. In Ooty I went to an old lady from a big house. I had no money. I went to enquire the cost of the room. The old lady gave me breakfast. I went to her house in a rickshaw. My feet gave me intense pain. She might have taken me to hospital. I was taken to Mitchell's house by Violet. I have

TELEGRAMS.

never known a man named Sonny Lavocah. I never wrote to him. I did not go to Rungaswamy's brewery and meet and converse with Lavocah, nor did he give me advice. I never embodied any advice which he gave me in the letter. The letter shown me is like my writing. It is not mine. I have no girl friendly who knows Lavocah. The cover dated the 19th August looks like my writing. I cannot say one way or other. I know no Rungaswamy. I know gardener Rungan. He is not my lover. I never called him darling. He is not my darling. I never saw him at Connemara. I did not see him supply eggs to Mrs. Newman. I speak a few words of Tamil. I do not know if I struck out the lines in the letter to Miah Rungan. It concludes "with my love and kisses and your own sweetheart." He is not my sweetheart, nor did I kiss him. I was kept in the godown three days and three nights against my wishes. Mrs. Newman brought me coffee, breakfast, tea and dinner all the three days. She opened the door, but two men and an ayah barred the entrance. The egg man was not one of them. This was to prevent escaping. I did not scream, because no one would take notice. I did not have my meals in the mat. I was kept in the mat an hour each morning and evening. Mrs. Newman would wrap me in the mat and pop me in a corner. Then I would unroll myself. I never contemplated getting a job in Calcutta. When I was in Connemara I never wrote to any one named Mr. Harold Norton. That letter seems to be in my writing. No doubt it was written under the influence of liquor. The following is the letter:—

"MY DEAR SIR,—You will be surprised to hear from a person you did not know. I have just left school. My age is 17. My mother and father are both dead. My mother died four years ago. My father died last October, but nothing is yet properly settled. It is to be in October, but my sister and brother were very unkind. I was never allowed to have any pleasure. I was always shut up in a room and they used to raise their hand to me, and so I used to be treated so badly and then I left home without a word and ran away to a lady that was awfully kind to me. I have been away almost a month. So I ask you to kindly help. My cousin seems to know you, but she seems to be a very bad girl and I want to get away from here. I would be most obliged to you, if you would kindly help me in this little way and could you get me a job in Calcutta."

Continuing, Marie deposed:—This letter is in my handwriting, but at Mrs. Newman's dictation. I cannot explain why Mrs. Newman should have made me write for a job in Calcutta. Although I left my home on the 11th August and had been rescued on the 8th September and the letter said I had been there nearly a month, I cannot say the letter must have been written in September. Regarding the occurrence in the Connemara Cottage with Rungaswamy, Doctor Achutan examined me four or five days or a week after my rescue. I do not know if he has made a report in writing. I told Mr. Loveluck. He examined me on the 24th September. Witness was then examined on the occurrence at great length. (This portion of the evidence is unfit for publication.) Rungaswamy and company came first on the 18th August, then again on the 21st August. Rungaswamy might have come alone two or three days after that. I was given drink, sometimes once and sometimes twice, every day when something had to be done, such as letters to be written. The effects of drink lasted from one to one-and-a-half hours. During that time I had not the faintest recollection of what was going on. I had not seen my aunt playing the fool with a man. That reference in the letter to Miss Decloset is an invention of Mrs. Newman. On the 7th October I wrote and asked Miss Decloset not to produce the letter to anyone. Two weeks ago I went to Madras for a change. Miss Decloset met us at the station. We did not speak a word about the letter. On the night of the occurrence, if light had not come in, I would not have recognised Rungaswamy. I both struck and kicked the man on that occasion. I made no attempt to stop him going away. I did not tell Inspector Wilkins that Mrs. Newman and I, with Venkataraman, Cochin Agent, went for a drive at Elk Hill. I never got ten rupees from him. Mrs. Newman said she would send me to Burma and marry me to a Burmese Commissioner. At Star Villa, when Mrs. Newman took off my clothes and put me into her husband's clothes I protested. Nevertheless she put me into them and blackened me. Even my sister would not have recognised me then.

Cross examined by Mr. Norton Marie Reilly continued:—I deny having told Mr. Loveluck, D. S. P., that I wrote two letters to the accused Rungaswamy. Witness denied that the letters, the writing of which was like hers filed in the lower Court, were written by her, but she agreed to the counsel's suggestion that they might have been written by her under Mrs. Newman's influence. Regarding the diary pages filed in the Lower Court witness admitted that on the first day in the Lower Court she admitted it was her writing, but on the next occasion they did look like her writing and must have been written under Mrs. Newman's influence.

Witness did not know that Rungaswamy had a car nor that the topic of conversation in Coonoor was that he was driving her cousin Violet in his car. Witness answered that all other letters filed in the lower Court and read to her looked to be in writing like hers but they might have been written under Mrs. Newman's influence and drink. The letter regarding Cochin Raja's agent was also written under the same influence. Witness did not know the person named Cecilia. She might have sworn that she was an old servant of the family, but witness did not know her. Cecilia did not meet her at the Star Villa.

QUESTION:—I put it to you that you were hiding in Connemara Cottage for the purpose of escaping from the control of your sister and brother.

Answer:—No.

Witness did not remember telling Miss Blackwell that the sore feet were caused by a rickshaw accident in Madras in June. Witness was truthful and would not tell Miss Blackwell a lie. Witness continued "On the 25 September I had conversation with Mr. Loveluck. I never mentioned whisky to him. My statement about red drug is not a recent afterthought. I kept

TELEGRAMS.

my birthday on the 20th December. I do not know if I was born on the 20th December 1895. and according to the birth certificate in the hands of the counsel I would be in my twenty first year. Witness did not know the full name of her father and mother. Witness denied statement by statement all that the Cochin Raja's agent deposed regarding her late father's property and Rupees ten handed to her by the agent. She said:—I do not know Mrs. Quinn. I never saw her. I never asked her for the latest patterns. I never gave her sweets. The first day I ever saw her was at the Connemara Cottage on the 8th September. On the night I left Star Villa I did not tell Muthoo cook that I blackened my face because my brother would beat me if he saw me. I never saw a donkey at the Connemara Cottage nor did I ride on it one night in the presence of Muthoo, nor did Miah Rungan protest. I do not know the Jagbhadar of Arni nor was I promised a post under him. This is the first time I heard of him. It is not true that Violet promised to get me a post as nurse under him. When I got to Star Villa I was happy. On the 11th August I was locked up in the bed room. I objected. I was so locked on the 12th, 13th and 14th. This kind woman unkindly locked me up. I did not tell Inspector Wilkins that Violet arrived soon after I arrived at Star Villa. The door had to be unlocked when Violet was admitted. Refreshments at the Star Villa included whisky when Violet came. I did not know it was whisky. They called it whisky. I did not tell Inspector Wilkins I drank whisky and water on that occasion. Violet stayed one or two hours. She did not send for Miah Rungaswamy. He did not say he would get the cottage at Orange Grove for nothing, and I did not tell Wilkins that. After Violet left I was again locked up in Star Villa. I do not know who drove away Violet from the Star Villa between 8 and 9 p. m. that night. Violet did not come at 2-30 that day and I did not tell Wilkins so. So I did not see Mrs. Clapp from the 11th to 14th. I did not hear Mrs. Newman tell Mr. Clapp that I was her cousin from Madras nor did I tell Wilkins that. I did not hear Mrs. Newman tell Mrs. Clapp that she was going for a moonlight picnic nor did I tell Inspector Wilkins that. Oosman Sait's son did not give Mrs. Newman Rupees ten in my presence nor did I tell Inspector Wilkins that.

Mr. Norton closed his cross examination and Mr. Ramaswamy started to cross-examine on behalf of Mrs. Newman.

Operations in Mesopotamia.

DELHI, January 11.
A press communique says: General Aymer's force carried the Turkish position at Sheikh Saad at midday on the 9th January and is now concentrated at that place. The Turks are retiring northward along the Tigris. The weather is cold and wet and aeroplane reconnaissance is hampered by storms.

Weather Report.

SIMLA, January 11.
The cold weather disturbance which was entering India yesterday has given some light rain in Baluchistan and is producing moderately heavy cloud over Northwest India. Over the rest of the country the weather has been dry. Temperature is much lower than usual in Chota Nagpur and central parts of the country.

FORECAST:—Some precipitation in Baluchistan and in the hills surrounding Punjab.

BRIEF TELEGRAMS.

The 14th list of subscriptions of the Punjab Aeroplane Fund totals six lakhs forty-six thousand.

The Bombay Presidency War Fund now amounts to 40 lakhs 48 thousand rupees.

The Bombay Millowners Association has elected Mr. N. B. Saklatwala of Messrs Tata Sons as Chairman for the current year.

An offer of Rs. 1,000 has been made as a reward for information leading to the arrest of the accused in the murder of Mr. Priestly, Agent of the Alliance Bank of Simla, Ltd., Lahore.

The University of Bombay has invited Dr. J. Hope Moulton of the Victoria University, Manchester, to deliver a course of six lectures on "Aryan Origins" under the University development scheme.

Another batch of 50 Imperial Service Lanciers of Bhowanagar have left for active service. Before their departure Her Highness the Maharani gave a dinner to the party and they were accorded a hearty send off by the Maharaja and the subjects of the State.

The Bombay Government resolution on the administration of Excise Department in the Presidency for 1914-15, states that compared with the first year of the quinquennium the quantity of spirit consumed in 1914-15 was less by 274,046 gallons or 11 per cent while the revenue increased by 1½ lakhs of rupees or 14 per cent.

The appeals filed in the High Court by Govind Balwant Laghate recently 1st class Subordinate Judge of Ahmednagar, who was convicted on three charges of bribery and corruption and sentenced by Mr. Garrett, Special Magistrate of Ahmednagar to an accumulative term of three years rigorous imprisonment and fined three thousand rupees, are being heard on the appellate side of the Bombay High Court before Mr. Justice Batchelor and Mr. Justice Shah.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్వర్తమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మీకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దము మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు నూకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు శమ్యకముగల వారందరు వారి యాహులను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర జేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

ఇద్ద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

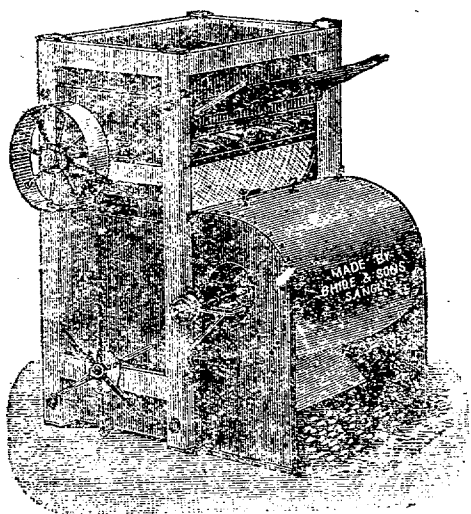
ఈ క్షరములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆహాభాయి వాగ్భీజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందపూర్వముగా, కైరాజిల్లా.

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

Bhide & Sons Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

చేరు శైవలను బలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము చేరు శైవలకాయలను పగుల గొట్టుటకు గాను నిర్మించబడినది. లోపల పప్పును పగుల గొట్టుటకు శుభ్రముగా బలించును. బొంబాయి నుదరాను రాజధానలకు దన్ని భాగముల పర్యవసరించినది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున మాకు వ్రాయించుడు.

బై డే అండు సన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

సి మెం టు.

గిలింగుహము "చేతి" మార్కు పోర్టండు

సి మెం టు

సరకు విరామము లేకుండ వచ్చు చుండును.

కొత్తగావచ్చిన లాటులోనుండి కొద్దిగానైనను హెచ్చుగా నైనను గూడ ఎంత సరకు కావలసిన నంతయు వెంటనే ఇయ్య బడును.

వెలలును వివరములును తెలియగోరువా రిటుల వ్రాయవలెను.

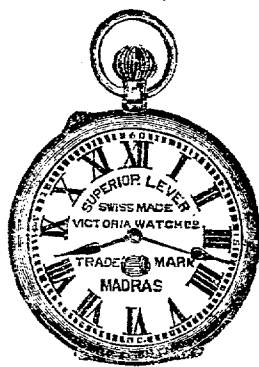
బెస్టు అండు కో., లిమిటెడ్.

పోస్టుబాక్సు 63 మదరాసు.

BEST & Co., LTD, MADRAS.

రిజిస్టరుచేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము
దీనికి 7 సంవత్సరములు ఈ క్షరవాది ప్రతం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలాకాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకం పెనికిగాను గట్టితరమైన సా మానలతో చేయబడినది. దీని లో మాకం పెనిపేరున్న పీపాయి మార్కు చేసినందున. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కం పెనిలో దొరకదు. ఇది సరియైన న కాలముచూపునదియని నిండా నుండరమాగను లోతట్టు అద్దపు మూతగడియారు. మాకం పెని చేరు ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకం పెని చేరు తేసి తక్కువధరకు అమ్ముచున్నాము. మన పటి కలరు. 2-8-0. ఇప్పటికేల గొలుసుతోచేరి, 3-0-0. విక్టోరియా వాచ్ కంపెని, సౌకాతు పేట, నుదరాను.

మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను అతిసులభముగా నడుపునిపుణులను సం పూర్ణముగ నేర్పుకొన గోరువారు మాకు వెంటనే వ్రాయుడు.

సి. మోటారు హైరింగు కంపెని,

[బరిఫోకా నం 888.] 13, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మంచిసమయము! నేనీతలు ఖర్చుపడినది!! తెనుక దొరికవు!!!

ఈపంచలు కొనువారికి, పంచలకి అక్షరాలాపాటునున కొరకని కోడెద్రప్రలాపము అను గ్రంథమొకటి ఇశాను.

మేలైన జపాన్ పట్టుపంచలు.

అనేకపంచలు ఖర్చుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! కృంగారమున్న వాగ్భీజీతయన్ను గల మేలైన అసల్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనంద ముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినదిపో గా మిగత కొద్ది పంచలు మాత్రమే యున్నవి. ఇందులో ఎరువు, చచ్చి,

అకుపచ్చ, రోజా, మేఘకర్నం, ఇత్యాదిరంగులు గలవి. 5 1/2 మూరనిదివిన్ని 2 1/2 మూర తెలుపుగల పట్టుపంచ 15 2-0-0 కంచ 15 తపాలఖర్చులు ... 0-4-0 దీటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇశాను. జపాన్ సిల్కు వేర్ కళాన్, 6 వేర్ కళాన్ మేస్ట్రీవిధి, సామాకాతు పేట, నుదరాను.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము శుభ్రమగును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ ము మానును. 2 1/2 మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0. అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టివిధి, నుదరాను.

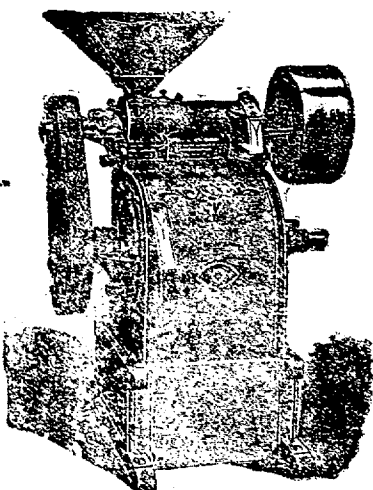
"గార్డన్" వడ్డుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.

సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.

ఘట్టిగా చేయబడినది.

సులభఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్త మాదిరి.

దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య పరగణాలలో అనేకవందలు పనిచేయుచున్నవి.

విడివిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును. కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను, యాక్రిందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనును

ఓక్సు అండు కంపెని, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

అంధ్రీవచనము

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.

ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేయబడ్డవి. కొన్ని ప్రతులే మిగిలి పండుటవల్ల శ్రీమదులులోనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాల, అయోధ్యాకాండములు గంపానుల కాగితములు కాళిక్తైందు గిల్లుపేరు ౧ సంపుటం రంగపటములు 3-౮-౦ అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గంపానుల కాగితము కాళిక్తైందు ౧ సంపుటం రంగపటములు ౪-౮-౦ యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦ లైబ్రరీయేషన్, రంపానుల కాగితములైన మంచి అచ్చు మేలైన కాళిక్తైందు బాల, అయోధ్యా కాండములు చేరి ౧ సంపుటము గల-౦-౦ డిటో అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండ్ చేరి ౧ సం॥ గల-౦-౦ డిటో యుద్ధకాండము మూడుభా॥ చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦ శ్రీరామకాలవిగ్గయము ౦-౮-౦ (225) ఆర్ వేంకటేశ్వర్ అండుకో, ఆనంద ముద్రాలయధికారులు మదరాసు.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారు ట్రైకింగు, కార్సు, ప్రయాణికులకు స్పర్స్ కార్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రులు. విశేష కాలము నుండి మోటారు వక్రమున ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు, జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త కార్సుగాని, పాత కార్సుగాని మంచివిగాను తీసివెళ్ళగలరు తిరుగ మీ కార్సును కావలసినయెడల అమ్మివెళ్ళగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకిచ్చుగలరు. (41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇక్స్ ప్లిట్టులు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మహంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, సదుపుష్కారమును, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:— పొరుగుదొడ్లవారు ఉచితముగవసతియొ, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతివెలత్రధుడున క్లాసుప్రారంభ భవనును, తయారైన వైనాకరికి కిఫాత్తుచేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికివలయును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

శ్రేష్ఠమయిన డోడువత్తులు

అంబుకత్తులు	భరతేన	1-5 రూ 8, 6, 5, 8, 2
జవ్వారీ	"	4, 8, 2-8
పునుగు	"	2, 1-8, 1
కస్తూరి	"	8, 2, 1-8
కన్నీరు	"	1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో,

చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల శ్రావణచరితములు చక్కని శైలిలో వర్ణించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదివఱ కంధమున మఱియొకటి లేదు. వెల రెవరు టైందు 0-12-0 కాళిక్తైందు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణదేవరాయని చిత్రపట ముచితము. నలయువారు:— శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేవ్యం

ఇది మేనాను, నిక్కాక, కుక్లనవ్వము, అతిమాత్రము, వారిచి మిక్కిలిబలమును ధాతుపుష్టిని, రక్తవృద్ధిని, యావన కుఖమును, సంతాపప్రాప్తిని, సరములపటుత్వమును కలిగించు వరత్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టు|| డబ్బీ రు. 1-0-0 ఆయుర్వేద సమాజ్, హిందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు. ఎం. ఏ. శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు. నిర్దమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుమును కలయువారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (37) 145, కావీధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

చెయ్యి గడియారము రూ. 1-15-0. ఇది వరలో విక్రయించినది రూ. 8-14-0. ఇంత బారి క్రయ ము గల చెయ్యిగడియారమును మా కంపెనీపేట ప్రఖ్యాతి చెయ్య వలెనని ఈ వెల ఆ ఖర లో గ తెప్పించుకొనువారికి రూ 1-15-0 యివ్వబడును. ఈ గడియారము చూపుట సాగనుగాను చిన్నది గాను ఉండును. 5 సంవత్సరము ల గ్యారంటీ యివ్వ బడును. వెలు వెలు విక్రయము. రాసువాన్ కంపెనీ, నెం. 8 ఇరవీపుకొవీధి, మదరాసు

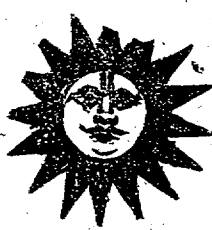
గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦ కుంకుమపువ్వు తులం ౧-కి రూ. 2-0-0. కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 20-0-0 ఆవృతాంజనము డిపో, 7, తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు సర్కిసు కంపెనీవారు ఏలూరు శిలంకల తూడి శోడ్డుమీదను బ్రియాణికుల ఉపయోగముకొరకు రోర్స్ ర్మబోవుచున్న పెద్ద మోటారుకార్సును ఈ వెలలో సడిపించు టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ మధ్య కురిసిన అపరిమితపు వర్షములకు కార్సుకు నేయు రంగులు అరకన నూన్లు వార్షిపు నేయుటకు వీలుకానందన మొదట ఎర్పాటుచేసికొన్న దినములకు పని ప్రారంభించుటకు అభ్యంతరము కలిగి బిళ్లను ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగి నది. కాదు. ఇట్టి సీతిలో ఆ శోడ్డు ప్రక్క ను నుండే ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటాగేటు కంట్రాక్టరు మోటారుబళ్ళు నడవడమువల్ల తనకు నష్టము వస్తుందని కిబిలో దావా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి నోటీసు ఇచ్చినట్లున్న అందువల్లను మాకు లయినన్న ఇన్వకుండా అగిపోయినట్లున్న నదరు టోటాగేటు కంట్రాక్టరుకు అవి భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మనగలు వాడుక చేయుచున్నట్లున్న వింటున్నాము. ఘనతనహించిన బిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు వకరివల్ల మరియొకరు చేయు చంచి పనులకు కలుగ నేరవు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాష్ణిను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి స్పష్టిమైన వ్రాయవలయును:— ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ. (63) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడినవలయును కావలసిన భేదములు లేక ఆకాలవృక్షులకు శ్రీపురుష లింగపురుష నేవించిన ఎప్పుడును నిరోగులుగ నుండగలరు. మదనమంజరి మాత్రము. 40 గల డబ్బీక్రయము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (188) 20 చీనాబజార్ రోడు మదరాసు. ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క వివిధ విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి తాళి వేచుచును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతివనుష్యుడును అవశ్యముగా జరుగ వలయును. ఈ పుస్తకముగకు వెలలేదు. కళాలాభిర్నులేదు. వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్, తంకనిగ్రామ కోవలయము, 157 బ్రాడ్వే, 98 హంటుకోడు, మదరాసు.

ఫోర్ట్ టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు ముడిసేసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్కుడిపములు, బిగులు, స్పిడ్ మోటారు, వరిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు. ఈ బండిని మిఖ్మముగా కొనవలెను. ఏలూరు ఇది అందరికీ గూడ సుపయోగించును. ప్రతీ సదుగు సామగ్రితో క్రవీసులకు పనివాండ్రులను ఏలుండు చేయింపబడినది. ఈ బండ్లు చాలాశ్రేష్ఠ చాటుచున్న కలవి గావ వీరికి మరాఠీపుఖర్కు చాలతక్కువ. ఉత్కలన అగ్ని సరితు చేసి ఈబండ్ల కుపయోగించిరి ఆఉత్కలన బలమైనదిగాని చాల శ్రేణి నైదిగాన విజయమేయ్యి. ప్రపంచమందు వాడబడుచున్న మోటారు

మావిలాసము:— ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.